

**PLANUL DE MANAGEMENT
AL SITULUI DE IMPORTANȚĂ COMUNITARĂ
FÂNEȚELE SECULARE PONOARE**

CUPRINS

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE ȘI CONTEXT

- 1.1 Scurtă descriere a Planului de management, scopul și obiectivele sale
- 1.2 Scopul și categoria ariei naturale protejate
- 1.3 Baza legală privind aria protejată și Planul de management
- 1.4 Procesul elaborării Planului de management
- 1.5 Procedura de modificare și de actualizare a Planului de management
- 1.6 Procedura de implementare a Planului de management

CAPITOLUL 2 DESCRIEREA ARIEI NATURALE PROTEJATE

- 2.1 Informații generale
 - 2.1.1 Localizare
 - 2.1.2 Proprietatea terenurilor și drepturile de management
 - 2.1.3 Resursele pentru management și infrastructură
 - 2.1.4 Acoperirea cu hărți
- 2.2 Mediul fizic
- 2.3 Mediul biotic
 - 2.3.1 Flora și comunitățile de plante
 - 2.3.2 Fauna
 - 2.3.3 Habitate și ecosisteme
 - 2.3.4 Peisaj
- 2.4 Informații socio-economice și culturale
 - 2.4.1 Folosința terenurilor
 - 2.4.2 Comunități locale
 - 2.4.3 Factori interesați în aplicarea Planului de management
 - 2.4.4 Desemnarea sitului pentru conservare
 - 2.4.5 Facilități pentru activități educative
 - 2.4.6 Utilizare și facilități pentru turism și recreere
 - 2.5.7 Utilizare și facilități pentru cercetare

CAPITOLUL 3 SCOP, TEME ȘI OBIECTIVE

- 3.1 Scopul managementului sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare
- 3.2 Temele managementului sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

3.2.1 Conservarea biodiversității

3.2.2 Managementul folosirii terenurilor și a resurselor naturale

3.2.3 Promovarea educației și conștientizării publice

3.2.4 Cercetarea științifică

3.2.5 Managementul efectiv al ariei naturale protejate

3.2.6 Managementul în vederea întocmirii Planului de monitorizare a activităților

CAPITOLUL 4 IMPLEMENTAREA PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1 Priorități și planificare în timp

BIBLIOGRAFIE

Anexa nr. 1 la Planul de management - Harta generală a sitului Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 2 la Planul de management - Harta cu distribuția habitatelor de pajiști cu *Molinia*, tufărișuri ponto-sarmatice și stepe ponto-sarmatice din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 3 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei dedițel - *Pulsatilla patens* din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 4 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei dedițel - *Pulsatilla grandis* din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 5 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei capul șarpelui - *Echium russicum* din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 6 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei târtan - *Crambe tataria* din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 7 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei iris bărbos - *Iris aphylla* ssp. *hungarica* din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 8 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei curechi de munte - *Ligularia sibirica* din situl Fânețele seculare Ponoare

Anexa nr. 9 la Planul de management - Harta cu distribuția speciei izvoraș - *Bombina variegata* din situl Fânețele seculare Ponoare

ABREVIERI

IUCN	Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
POS	Programul Operațional Sectorial
ROSCI	Sit de Importanță Comunitară
SID	Imagini cu baze de date integrate
GIS	Sistem Informatic Geografic
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE ȘI CONTEXT

1.1 Scurtă descriere a Planului de management, scopul și obiectivele sale

Planul de management al sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare a fost fundamentat pe baza stării de conservare a biodiversității, în corelație cu necesitățile comunității locale.

Scopul Planului de management este ca situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare să poată fi gestionat eficient, durabil, pe baze științifice ținând cont de cerințele de dezvoltare ale comunității locale.

Obiectivele Planului de management vizează conservarea biodiversității, managementul folosirii terenurilor și a resurselor naturale, promovarea educației și conștientizării publicului, cercetarea științifică dar și managementul efectiv al ariei protejate.

Planul de management își propune gestionarea eficientă, fundamentată științific, a resurselor naturale, prin aplicarea bunelor practici, în vederea conservării speciilor și habitatelor de interes comunitar, precum și conștientizarea și implicarea comunității locale în activitățile de protejare a valorilor naturale.

1.2 Scopul și categoria ariei naturale protejate

Situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare a fost declarat prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a – zone protejate.

Situl se remarcă prin diversitate biologică ridicată, habitate inedite, în special în ceea ce privește habitatele ponto-sarmatice care creează o remarcabilă frumusețe a peisajului.

Scopul desemnării ariei protejate este de a gestiona eficient și durabil patrimoniul natural reprezentat de habitate și specii de importanță comunitară și națională, în corelație cu dezvoltarea și bunăstarea comunității locale.

Planul de management urmărește integrarea obiectivelor de conservare și protecție a resurselor naturale din sit, în cadrul preocupărilor factorilor locali, menținerea interacțiunii armonioase a omului cu natura, promovând păstrarea folosințelor tradiționale ale terenurilor, precum și consolidarea activităților și practicilor agricole. De asemenea, prin prevederile Planului de management, se oferă publicului posibilități de recreere și turism și se încurajează activitățile științifice și educaționale.

Fânețele seculare Ponoare se încadrează în categoria a IV-a – rezervație naturală, cu gestionare pentru habitat/specie, administrată în special pentru conservarea naturii prin intervenție managerială. Prin urmare, această arie naturală protejată trebuie supusă unei intervenții active de management pentru conservarea speciilor și habitatelor de interes comunitar și național.

1.3 Baza legală privind aria protejată și Planul de management

- ❖ Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III - a – zone protejate;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România modificat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011;
- ❖ Decizia Consiliului Județean Suceava nr. 443/2000.

1.4 Procesul elaborării Planului de management

Elaborarea Planului de management al sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare a fost inițiată în cadrul proiectului „*Conservarea biodiversității printr-un management integrat al ariilor naturale protejate Fânețele seculare Ponoare și Fânețele seculare Frumoasa*” Cod SMIS-CSNR, 36224, contract de finanțare POS Mediu, Axa prioritară 4.

Au fost parcurse următoarele etape importante:

- a) pregătirea planificării cu elaborarea unui plan de participare a factorilor interesați;
- b) colectarea și selectarea informației;
- c) definirea scopului Planului de management;
- d) identificarea unui set de teme pentru Planul de management;
- e) realizarea unei evaluări a fiecărei teme;
- f) identificarea obiectivelor și a indicatorilor pentru fiecare temă;
- h) selectarea celei mai bune opțiuni de management pentru fiecare temă;
- i) identificarea unui set de acțiuni și indicatori pentru fiecare temă;
- j) identificarea și planificarea acțiunilor de monitorizare;
- k) asigurarea aprobării și publicării Planului de management.

1.5 Procedura de modificare și de actualizare a Planului de management

Modificarea Planului de management se realizează la 5 ani de la aprobare, sau în situațiile în care managementul biodiversității și peisajului o impune, la propunerea custodelui sau a autorității publice centrale pentru protecția mediului, ținând cont de necesitatea menținerii stării de conservare favorabilă pentru specii și habitate naturale sau de îmbunătățirea acestora.

De asemenea, actualizarea Planului de management se poate realiza în cazul apariției unor situații noi, ca de exemplu amenințări noi, riscuri naturale, care n-au putut fi prevăzute inițial.

Modificările Planului de management asigură acestuia flexibilitatea necesară custodelui pentru gestionarea situațiilor generate de evenimente neprevăzute atât naturale, cât și cauzate de activitatea antropică.

Actualizarea Planului de management se va realiza numai în scopul îmbunătățirii stării de conservare a speciilor de floră și faună sălbatică de interes comunitar și național, și nu pentru amplificarea activităților antropice de orice natură.

În ultimul an de implementare a Planului de management trebuie să aibă loc o revizuire completă a îndeplinirii scopului și obiectivelor sale, iar aceasta să fie încorporată în următorul ciclu de planificare.

1.6 Procedura de implementare a Planului de management

Responsabilitatea aplicării prevederilor din Planul de management revine custodelui sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare.

Implementarea Planului de management se va realiza de către custode, în colaborare cu toți factorii interesați, după cum urmează:

- a) Consiliul Județean Suceava;
- b) autoritățile de mediu: Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Protecția Mediului Suceava, Garda Națională de Mediu - Comisariatul Județean Suceava;
- c) Instituția Prefectului ce trebuie să asigure condițiile necesare pentru dezvoltarea teritorială și siguranța mediului înconjurător, conform Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, cu modificările ulterioare;
- d) autoritățile administrației publice locale;
- e) administrațiile regiunilor de dezvoltare și euroregiunilor;
- f) instituțiile de învățământ și ONG-urile;
- g) comunitățile locale.

CAPITOLUL 2 DESCRIEREA ARIEI NATURALE PROTEJATE

2.1 Informații generale

2.1.1 Localizare

Situl Natura 2000 ROSCI0082 Fânețele seculare Ponoare, aparțin teritoriului administrativ al comunei Bosanci, situată la 9 km de municipiul Suceava.

Localitatea cea mai apropiată de sit este satul Cumpărătura, iar calea de acces cea mai apropiată este șoseaua europeană E 85 Suceava – București.

Coordonatele geografice: N47°34'23", E26°15'27".

Rețeaua de coordonate a sitului Fânețele seculare Ponoare este prezentată în tabelul nr. 1.

Rețeaua de coordonate a sitului Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 1

Puncte rețea triangulație		Coordonate stereo		Coordonate WGS		Cotă
Denumire	Ordin	X	Y	B	L	Z
Dealul Crucii 1	Ordinul II	668999.371	587103.366	47°30'52.21"N	26°09'17.66"E	434.2
Balta Rotundă	Ordinul IV	673607.424	590396.565	47°33'19.81"N	26°11'58.40"E	370.1
Dealul Căldărușii	Ordinul IV	674559.219	595284.475	47°33'48.15"N	26°15'52.90"E	406
Dealul La Rediu	Ordinul III	678993.734	597056.261	47°36'10.79"N	26°17'21.13"E	425.8
La Pietriș 3	Ordinul III	679139.121	590121.637	47°36'19.04"N	26°11'49.28"E	401.3

2.1.2 Proprietatea terenurilor și drepturile de management

Datele referitoare la proprietarii ce ocupă terenul, tipul de proprietate, suprafața totală, drepturile legale și alte drepturi sunt prezentate în tabelul nr. 2.

Proprietarii terenurilor sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 2

Nume proprietar	Tarla	Denumire parcelă	Categorie de folosință	Suprafață
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	-	fâneță cu pomi	1.9 ha
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	471	arabil	3.7 ha
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	467_1	fâneță	1.9 ha
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	467_2	fâneță	7.3 ha
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	483_1	fâneță	4.1 ha
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	474_1	fâneță	20.3 ha
Domeniul public al statului, Administrator Primăria Bosanci	37	-	fâneță	0.8 ha
Total				40 ha*

* suprafața sitului provine din datele existente pe site-ul www.mmediu.ro.

Propunem translatarea a 3,9 ha, astfel încât să cuprindă și suprafața ocupată de iaz, prinsă în rezervația naturală declarată prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, având în vedere că pe această suprafață se regăsesc speciile și habitatele de interes conservativ.

Harta generală a sitului se prezintă în Anexa nr. 1 la Planul de management.

2.1.3 Resursele pentru management și infrastructură

Componentele de infrastructură aflate pe teritoriul ariei naturale protejate sunt reprezentate în Anexa nr. 1 la Planul de management.

2.1.4 Acoperirea cu hărți

Tipurile de hărți utilizate în zona Bosanci sunt prezentate în tabelul nr. 3

Hărțile existente pentru situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 3

Tipul hărții	Scara	Denumire fișier
Plan cadastral	1:5000	Bosanci 5
Trapez L-35-017-B-c	1:25000	Raster
SID Bosanci	1:5000	Orthofoto
Hartă geologică	1:200000	Raster

2.2 Mediul fizic

Materialul parental din zona Bosanci este predominat de marnă argilooasă cu intercalații nisipoase și cu vagi urme de fosile calcificate, aparținând cu predilecție vârstei sarmațiene, cu trecere spre Panonian.

Relieful sitului Natura 2000 se încadrează în cel regional, caracteristic zonelor de dealuri și Podișului Sucevei.

Suprafața sitului determină o unitate la scara de macro și mezorelief, încadrându-se în cel colinar, cu altitudini de 300-400 m. Cea mai mare parte a terenului este înclinat, cu versanți având pante de 5-20 de grade. Doar în partea inferioară se găsesc porțiuni microdepresionare, mlăștinoase, cu bălți stagnante în perioadele de primăvară. Gropi și alte microforme de relief depresionare, cu exces de umezeală există și pe traseul versanților, în locuri cu rupturi de pantă. Acestea se disting ușor în peisaj datorită faptului că vegetația este diferită, pâlcurile de stuf și papură remarcându-se pe fondul fânețelor stepice.

Microrelieful cu alternanță de pante abrupte și mici zone microdepresionare, cu apă temporară stagnantă se datorează alunecărilor de teren. Toponimia locală de "Ponoare" se datorează acestor alunecări de teren. Ea datează din anul 1911, când în urma unei perioade ploioase de mai multe luni, Dealul Strâmbu, cu aproape 2 ha din cele 24,5 ha ale rezervației de la momentul respectiv, a alunecat de pe un versant vestic, cu pantă accentuată, generând terase și rupturi de pantă.

Hidrologia zonei este redusă în primul rând datorită suprafeței restrânse. Nu există cursuri de apă mari, singurul curs de apă permanent fiind un izvor cu debit scăzut ce asigură nivelul hidric crescut în zona joasă a rezervației, la baza versanților. În rest, există doar mici ochiuri de apă temporare, consecutiv perioadelor ploioase, cantonate în porțiunile microdepresionare de la nivelul rupturilor de pantă.

Reprezentarea hidrologică este prezentată în Anexa nr. 1 la Planul de management.

Clima este temperat continentală, cu diferențe mari între vară și iarnă. Iernile sunt deosebit de reci și cu cantități mari de zăpadă, iar verile sunt mai răcoroase.

Temperaturile medii anuale se situează în Podișul Sucevei la 8°C. Precipitațiile sunt diferențiate pe trepte de relief, fiind de 550-1200 mm. Precipitațiile căzute sub formă de ploaie reprezintă 70-80% din totalul acestora. Cele mai mici cantități de precipitații se înregistrează în luna februarie, iar cantitățile cele mai abundente sunt de obicei în lunile mai și iunie.

Regimul vânturilor este determinat de sistemul terasat al reliefului. Vânturile dominante sunt cele vestice. În regiunea de podiș, direcția vântului este influențată de orientarea curenților de vale.

Zilele cu cer acoperit sunt mai numeroase iarna și primăvara.

În această zonă predomină clasele de soluri din categoria argiluvisoluri și molisoluri. Ca subtipuri avem soluri cernozomoide și soluri brune.

În tabelul nr. 4 sunt prezentate valorile climatice multianuale.

Valorile climatice în zona sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 4

Temperaturi medii anuale [C]	6°C - 8°C
Medii și maxime lunare - iulie	18°C - 20°C
Medii și minime lunare - ianuarie	3°C - 4°C
Temperaturi minime absolute	-31°C
Temperaturi maxime absolute	39°C
Precipitații [mm/an]	600 - 700 mm/an
Cantități medii lunare - ianuarie	30 - 40 mm/an
Cantități medii lunare - iulie	60 - 80 mm/an
Viteze medii anuale ale vântului [m/s]	2.6 m/s

2.3 Mediul biotic

2.3.1 Flora și comunitățile de plante

Frumusețea peisajului și bogăția biodiversității pe dealurile din preajma comunei Bosanci a atras atenția iubitorilor de natură încă din secolul al XIX-lea.

Primele cercetări botanice sunt consemnate din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. În 1863 Blasiu Knauer a realizat primul conspect taxonomic al florei din regiune.

Conspectul taxonomic a fost completat în 1892 de către Procopianu-Procopovici A., cu studii publicate în revista Gimnaziului superior din Suceava, alături de alte elemente floristice din împrejurimile orașului Suceava.

Studii semnificative privind biodiversitatea fânețelor seculare Ponoare au fost realizate de către Taraș George Seghedin, care prin demersurile sale administrative, a contribuit la conservarea ariei naturale protejate.

La începutul secolului al XX-lea, s-au luat primele măsuri legislative pentru protecția fânețelor, la propunerea botanistului Gușuleac M., în 1921, fiind unul dintre primele obiective naturale protejate de la noi din țară.

Zona a fost declarată ca zonă protejată, de interes județean, prin jurnalul Consiliului de Miniștrii nr. 1.149/1932, consolidându-se statutul său în 1971, prin Decizia de Consiliu Județean Suceava nr. 443.

Climent Horeanu realizează o sinteză a vegetației și studii asupra covorului vegetal al zonei, descriind 13 asociații vegetale, atât în ceea ce privește asociațiile higrofile, cât și cele xero-mezofile și xerice caracteristice versanților.

Ultimul inventar floristic al sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare cuprinde 306 specii de cormofite, aparținând unui număr de 224 genuri, încadrate în 64 de familii.

În ceea ce privește originea fitogeografică a taxonilor, regăsim mai ales specii continentale:

- a) specii eurasiatice: piciorul cocoșului - *Ranunculus polyanthemus*, pleșcăiță - *Cucubalus baccifer*, steluță - *Stellaria graminea*, turiță - *Agrimonia eupatoria*, coada mielului - *Filipendula vulgaris*, *Filipendula ulmaria* și cebărea - *Sanguisorba officinalis*;
- b) specii europene: rutișor - *Thalictrum aquilegiifolium*, mutătoare - *Anthyllis vulneraria* și crin de pădure - *Lilium martagon*;
- c) specii care definesc caracterul sudic pontico-mediteraneeen: cosaci - *Astragalus cicer*, ineață - *Linum flavum*, răsură - *Rosa gallica*, trifoi - *Trifolium pannonicum*, clopoțel - *Asyneuma canescens*, cinci degete - *Dorycnium herbaceum*, drobiță - *Genista tinctoria*, linteă praturului - *Lathyrus megalanthus*, luminoasă - *Clematis recta*, gămălie - *Thesium linophyllum*, iarba fiarelor - *Vincetoxicum hirundinaria*, odolean - *Valeriana officinalis*, bălușcă - *Anthericum ramosum*, umbra iepurelui - *Asparagus officinalis* și altele asemenea.

Speciile floristice de interes conservativ prezente în situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare sunt următoarele: dedițel - *Pulsatilla patens*, dedițelul mare - *Pulsatilla grandis*, iris bărbos - *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, curechi de munte - *Ligularia sibirica*, târtan - *Crambe*

tataria, capul șarpelui - *Echium russicum*, bibilică - *Fritillaria meleagris*, bulbuci de munte - *Trollius europaeus*.

Vegetația tufărișurilor este doar insulară, ocupând 1% din întreaga suprafață a sitului. Cu toate că în perimetrul sitului au fost înregistrate insule de tufărișuri, considerăm că ele nu aparțin tipului de habitat ponto-sarmatic tipic deoarece nu a fost identificată specia caracteristică *Caragana frutex*, nici speciile ierboase atașate acestui tip de habitat.

Tufărișurile identificate în sit aparțin mai degrabă tipului de habitat ponto-panonic de porumbar - *Prunus spinosa* și păducel - *Crataegus monogyna*, suprapus peste asociația vegetală *Prunos pinosae-Crataegetum*. Acest tip se încadrează în cele mai răspândite tufărișuri din România, cu o valoare conservativă moderată, considerate habitate prioritare Emerald.

Tufărișurile de păducel și porumbar s-au instalat în urma defrișării celor ponto-sarmatice, prin luarea în cultură a terenurilor. În prezent se observă o restrângere a tufărișurilor din zonă, în favoarea fânețelor și a terenurilor cultivate.

Tufărișurile formează insule pe rupturile de pantă din cadrul fânețelor de la Ponoare, dar se regăsesc și în afara sitului, mărginind câmpurile agricole. Ele se prezintă ca zone compacte de arbuști, cu înălțimi de 15-20 m, reprezentând stratul superior.

Există, de asemenea, exemplare arbustive de răsură, păr pădureț, mur, precum și un strat scund al speciilor ierboase, infiltrate din pajiștile învecinate. Rolul lor ecologic este important, deoarece constituie bariere și filtre pentru speciile ruderales și segetale, contribuind la conservarea biodiversității fânețelor și oferind culoare de migrație pentru fauna căreia culturile îi fragmentează arealul.

Vegetația praticolă este bine reprezentată, însumând peste 90% din suprafața sitului Natura 2000. Pajiștile variază ca și compoziție floristică, structură și condiții staționale, în funcție de poziția pe care o ocupă pe versanți și de microstațiunile în care sunt instalate.

În structura covorului vegetal se regăsesc pajiști stepice xero-termofile, cât și fitocenoze praticole xero-mezofile și mezofile, iar în imediata apropiere a sitului, în zona de mlaștină, chiar fitocenoze higrofile.

Porțiunile de versanți însoriți, cu expoziție vestică îndeplinesc condițiile pentru o vegetație de pajiști xerofile, cu accente stepice, ce constituie habitate pentru speciile de interes conservativ. Fânețele au o diversitate floristică ridicată, fiind edificate de ierburi de talie mijlocie, cu anteza fie primăvara devreme, precum dediței - *Pulsatilla grandis* și *Pulsatilla patens*, ruscuța - *Adonis vernalis*, frâsinelul - *Dictamnus albus*, sau la începutul verii: ineța - *Linum flavum*, *Linum austriacum*, iarbă mare - *Inula salicina*, veronica - *Veronica orchideea*, importante pentru conservarea habitatului și pentru calitatea peisajului.

Alte habitate, de interes conservativ mai redus, sunt cele de tipul pajiștilor mezofile, prezente în zona microdepresionară a sitului, care ocupă o suprafață de 1 ha. Ele adăpostesc specii de interes conservativ precum: bibilică - *Fritillaria meleagris*, bulbuci de munte - *Trollius europaeus* și se află în imediata vecinătate a pajiștilor stepice, interferând cu acestea din punct de vedere floristic.

Porțiunea joasă a pajiștii, cu exces de apă la început de vară, este dominată de graminee înalte, între care predomină ovăsciorul. Spectrul floristic este caracteristic pajiștilor umede.

În zona de platou de la baza versanților, există ochiuri de fâneță cu păiușul de livadă - *Festuca pratensis*: *Festucetum pratensis*. Sunt pajiști mezofile, relativ bogate în specii, cu valoare nutritivă ridicată, ce se interpun între pajiștile stepice de pe versanți și vegetația higrofilă din mlaștină.

În zona joasă, microdepresionară a fâneței, regimul hidric este complet diferit față de cel de pe versanți, datorită izvorului care alimentează cu apă și reliefului microdepresionar care favorizează stagnarea apei. Mlaștinile favorizează instalarea unei vegetații higrofile, cu specii de stuf și papură.

La marginea stufărișului, se găsesc și fragmente mozaicate de graminee higrofile, precum iarba câmpului - *Agrostis stolonifera*.

Dintre speciile de interes conservativ care sălășluiesc în acest habitat umed, fac parte bibilica - *Fritillaria meleagris* și bulbucii de munte - *Trollius europaeus*.

Pâlcuri de stuf de mici dimensiuni, cu o suprafață de 3-4 m², se găsesc pe rupturile de pantă de pe versanți, pe coama dealului și în zone microdepresionare cu regim hidric ridicat, datorită microreliefului.

În imediata apropiere a stufărișului, pe o suprafață restrânsă, se găsesc câteva petice de iarbă albastră - *Molinia caerulea*.

Asociațiile vegetale din sit sunt prezentate în tabelul nr. 5.

Asociațiile vegetale din situl Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 5

Asociația vegetală	Importanța conservativă
<i>Prunos pinosae - Crataegetum</i>	Asociații suport pentru habitate prioritare Emerald
<i>Festucetum rupicolae</i>	Fitocenoze de stepă ponto-sarmatică – de interes comunitar
<i>Brachypodietum pinnati</i>	Fitocenoze de stepă ponto-sarmatică – de interes comunitar

<i>Festucetum valesiacae</i>	Fitocenoze de stepă ponto-sarmatică – de interes comunitar
<i>Arrhenatheretum elatioris</i>	Fitocenoze care adăpostesc specii precum <i>Fritillaria meleagris</i> , <i>Trollius europaeus</i>
<i>Festucetum pratensis</i>	Fitocenoze care adăpostesc specii precum <i>Fritillaria meleagris</i> , <i>Trollius europaeus</i>
<i>Scirpo - Phragmitetum</i>	Fitocenoze fără valoare conservativă
<i>Junco - Molinietum Preising</i>	Fitocenoze suport pentru habitat de interes comunitar
<i>Juncetum effusi</i>	Fitocenoze fără valoare conservativă
<i>Agrostietum stoloniferae</i>	Fitocenoze fără valoare conservativă

2.3.2 Fauna

Fânețele seculare Ponoare, fiind o zonă protejată situată în imediata proximitate a zonelor urbane și rurale, puternic antropizate, constituie un refugiu pentru diferite specii.

Este bine reprezentată fauna de lepidoptere, atrase de florile fâneței. Lista speciilor de nevertebrate cuprinde: *Cosmetriche potatoria forma immaculata*, *Clepsis strigana forma unifasciata*, *Lithocolletis insignitella*, *Dyselachista saltatricella*, *Elachista squamosella*, *Bucculatrix cristatella*, *Stomopteryx remisella*, *Laspeyresia aurana forma aurantiana*, *Phalonidia walsinghamana*, *Falseuncaria degreyana* și *Lethrus apterus*.

Fauna de vertebrate a sitului reunește specii de importanță comunitară, precum: căprior - *Capreolus capreolus*, vulpe - *Vulpes vulpes*, bursuc - *Meles meles*, pisică sălbatică - *Felis silvestris*, dihor - *Mustela putorius*, iepure - *Lepus europaeus*, cârțiță - *Talpa europaea*, privighetoarea de baltă - *Acrocephalus melanopogon*, acvila țipătoare mică - *Aquila pomarina*, șorecar comun - *Buteo buteo*, uliul găinilor - *Accipiter gentilis*, vânturelul roșu - *Falco tinnunculus*, pescărușul albastru - *Alcedo atthis*, pițigoi de stuf - *Panurus biarmicus*, codobatura albă - *Motacilla alba*, ciocârlie - *Alauda arvensis*, prepeliță - *Coturnix coturnix*, gușter - *Lacerta viridis*, brotăcel - *Hyla arborea*, izvoraș - *Bombina variegata*, izvoraș cu burtă galbenă - *Bombina bombina*.

2.3.3 Habitate și ecosisteme

În situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare se găsesc următoarele tipuri de habitate de interes comunitar: 62C0* Stepe ponto-sarmatice pe o suprafață de aproximativ 98,8%, 40C0* Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice, pe o suprafață de aproximativ 1%, și 6410 Pajiști cu

Molinia pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase *Molinion caeruleae*, pe o suprafață de aproximativ 0,2%.

2.3.4 Peisaj

Situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare se remarcă printr-un peisaj deschis, de coline cu pante domoale sau mai abrupte, ocupate de fânețe.

Datorită reliefului accidentat, pe spații mici s-au creat habitate de pajiști, generând o varietate a peisajului.

Cu toate că rezervația este un spațiu protejat, se face simțită prezența omului, prin modificarea parțială a unor factori staționali și inducerea unor schimbări în compoziția floristică și structura asociațiilor vegetale prezente.

2.4 Informații socio-economice și culturale

Teritoriul actual al satului Bosanci a fost locuit din vremuri străvechi. Astfel, în punctul "La pod la Rediu", aflat la kilometrul 5, al șoselei Suceava-Pășcani, au fost descoperite urme ale prezenței umane din neolitic. Acolo a fost scos la iveală un sit arheologic, inclus pe lista monumentelor istorice din județul Suceava, sub codul SV-I-s-B-05399. Acest sit arheologic este format din 2 obiective:

- a) o necropolă cu două morminte de incinerare - datând din sec. IV-III înainte de Hristos, cultura La Tène, și având codul SV-I-m-B-05399.01;
- b) o așezare, datând din neolitic și având codul SV-I-m-B-05399.02.

Satul Bosanci este una dintre cele mai vechi așezări din județul Suceava, prima atestare documentară datând din 14 august 1432, când „Ilie Voievod, fiul lui Alexandru cel Bun, dăruiește boierului său Isaiea, satele Tișăuți, jumătate din Bosanci, Selajăanii, Dobrovleanii”.

În anul 1774, în satul Bosanci a fost construită o biserică de lemn de către meșterii populari Chiril Ungureanu și Crăciun Cazac.

După anexarea părții de nord a Moldovei de către Imperiul Habsburgic, în 1775, satul Bosanci s-a aflat pentru o perioadă de 144 de ani în provincia Bucovina, stăpânită de austrieci. El a fost inclus în districtul Suceava.

În 1780, conform recensământului efectuat de austrieci, în Bosanci locuiau 138 de familii.

Prima școală din Bosanci a fost înființată în 1859, ea fiind mutată la 25 august 1907, într-un sediu modern cu două etaje, construit în stil austriac. În anul 1888, ca urmare a unei convenții comerciale și vamale între Austro-Ungaria și România, s-a înființat în comună un punct vamal, care a contribuit la dezvoltarea schimbului de mărfuri între cele două țări.

În perioada 1902-1905, a fost construită biserica Sfântul Gheorghe din Bosanci, jumătate din cheltuielile de construcție fiind suportate de prințul Mihail Sturdza, care deținea moșii în localitate. Biserica a fost realizată după planurile arhitectului austriac Karl A. Romstorfer, fiind sfințită la data 21 septembrie 1907, de sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, de către IPS Dr. Vladimir de Repta, arhiepiscopul Cernăuților și mitropolitul Bucovinei și Dalmației.

În anul 1920, biserica de lemn a fost strămutată în satul Moara Nică, aflat în apropiere de Bosanci. Stema comunei Bosanci se compune dintr-un scut pe fond roșu. Scutul este încărcat cu un arbore dezrădăcinat verde, înconjurat de două spice de grâu de aur, încrucișate în partea inferioară, fiind timbrat cu o coroană murală cu un turn de argint.

2.4.1 Folosința terenurilor

Terenul aferent sitului Natura 2000 a fost utilizat în trecut ca și fâneță, prin cosirea sezonieră a ierburilor stepice. Această practică tradițională se reflectă atât în denumirea sitului Fânețele seculare Ponoare, cât și în păstrarea în bune condiții a pajiștilor stepice, cu taxoni floristici rari.

Cu toate că exploatarea tradițională a fost recoltarea ierburilor prin cosire, alternativ unele zone au fost pășunate, iar altele arate și cultivate cu diverse plante de cultură.

În ceea ce privește utilizarea terenurilor din perimetrul sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare, activitățile se rezumă doar la cele agricole.

O parte semnificativă a sitului, reprezentând 20 %, este menținută ca rezervație, activitățile agricole sau de altă natură fiind restricționate.

O mică parte a sitului este utilizat ca teren agricol, fiind arat, semănat, recoltat, în special cu porumb, iar o altă parte, este utilizată ca fâneță/pășune.

2.4.2 Comunități locale

Localitatea aferentă sitului Natura 2000 este satul Cumpărătura, comuna Bosanci. Numele de Cumpărătura derivă de la ocupația de bază a locuitorilor, așezarea fiind una în care se făcea comerț. Populația comunei însumează 7178 de locuitori. În prezent locuitorii satului Cumpărătura și ai comunei Bosanci lucrează desfășoară diverse activități economice, în cadrul celor 50 de firme existente, cele mai multe fiind unități comerciale de vânzare cu amănuntul dar și de servicii, precum întreținerea și repararea autovehiculelor, Agromec – întreprindere de producție agricolă și ferme agricole de producție mixtă. Comunitatea locală este conectată cu reședința de județ prin drumul european E85 și beneficiază de o școală renovată în 2010, de un dispensar uman, de biserica cu hramul Sfântul Gheorghe și biserica din lemn, din satul Cumpărătura, cu hramul Sfânta Cuvioasă Parascheva.

2.4.3 Factori interesați în aplicarea Planului de management

Factorii interesați de implementarea Planului de management sunt prezentați în tabelul nr. 6.

Factorii interesați de implementarea Planului de management al sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 6

Nr. crt.	Factorii interesați	Responsabilități
1.	Agenția pentru Protecția Mediului Suceava	Custodele: a) activități de gestionare b) avizări ale activităților din sit c) proiecte pentru finanțarea activităților din sit
2.	proprietari de terenuri	a) venituri din resursele naturale deținute – pajiști, pășuni, produse accesorii b) nivel de acceptare a sitului actualmente rezonabil, însă cu risc de respingere în situația aparițiilor de restricții – datorită slabei informări și a lipsei plăților compensatorii
3.	Autorități ale administrației publice locale	a) venituri din taxe și impozite b) implementarea unor strategii de dezvoltare
4.	Consiliul Județean Suceava	c) beneficiari ai planurilor de urbanism și amenajare a teritoriului d) avizare și autorizare a diverselor activități
5.	Consiliul Local Bosanci	
6.	Administratorii fondurilor de vânătoare	
7.	Direcția Silvică Suceava	a) avizare și control al gestionării activităților
8.	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare Suceava	
9.	Sistemul de Gospodărire a Apelor Suceava	a) avizare și control; potențial conflict cu planurile de amenajare hidrologice

10.	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură	a) măsuri agro-mediu b) plăți directe privind Natura 2000
11.	Direcția Sanitar -Veterinară	a) avizarea, controlul și sprijinirea activităților de creștere a animalelor b) monitorizarea bolilor la animale domestice c) rol în dezvoltarea Registrului național, privind omorurile accidentale ale speciilor de faună protejate
12.	Inspectoratul Județean de Poliție Suceava - Jandarmeria Suceava	a) acțiuni de prevenire și combatere a activităților ilegale în cadrul sitului – patrulări comune
13.	Comunitatea locală	a) recreere, turism, sărbători tradiționale b) recoltare produse accesorii
14.	Proprietari de pensiuni, case de vacanță, cabane	a) administrare necorespunzătoare din punct de vedere al rețelei Natura 2000 – garduri, depozite de gunoaie, lipsa autorizației de construcție b) potențial pentru sprijinirea dezvoltării durabile a zonei
15.	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava	a) cercetare b) studii c) implementare proiecte d) zonă pentru activități educativ demonstrative
16.	Agenți economici care achiziționează produse accesorii	a) avizare și control b) colectarea necontrolată a produselor – potențiale conflicte cu măsurile de management Natura 2000
17.	Proprietari de animale/stâne	a) pășunatul reprezintă o activitate benefică menținerii unui nivel ridicat al biodiversității b) conflict cu măsurile de management Natura 2000 pentru habitatele practice c) necesită avizarea activităților de creștere a animalelor
18.	ONG-uri	a) realizarea de studii b) dezvoltare proiecte

		c) acțiuni de voluntariat și conștientizare
19.	Instituția Prefectului	administrarea teritoriului

2.4.4 Desemnarea sitului pentru conservare

Încadrat în categoria IV IUCN, situl este desemnat arie de management pentru habitatele ponto-sarmatice de tufărișuri, stepe, pentru habitatele de pajiști cu iarbă albastră - *Molinia caerulea* și pentru speciile floristice și faunistice, menționate în Formularul Standard Natura 2000.

2.4.5 Facilități pentru activități educative

Existența sitului Natura 2000 reprezintă un beneficiu pentru educația tinerei generații din comunitatea locală a comunei Bosanci.

În prezent, situl nu dispune de o infrastructură educativă funcțională, activitățile putând fi derulate în aer liber sau în școala gimnazială din Bosanci.

2.4.6 Utilizare și facilități pentru turism și recreere

Situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare s-a considerat a fi o zonă cu potențial științific, nefăcându-se promovarea ei în scop turistic.

Infrastructura turistică constă în două panouri informative, amplasate la intrarea în sit, reprezentând un scurt istoric al ariei protejate, precum și elementele patrimoniului natural.

2.4.7 Utilizare și facilități pentru cercetare

Aria naturală protejată suscită mai mult interesul științific al cercetătorilor, decât interesul turistic sau recreativ al publicului larg.

Speciile floristice și faunistice de interes conservativ, precum și habitatele inedite constituie resurse de cercetare științifică zonală și națională.

Pe teritoriul sitului Natura 2000 există o clădire care a funcționat ca laborator, deserving scopurilor științifice, dar care în prezent este dezafectată.

Restaurarea și dotarea ei ar constitui un avantaj pentru dezvoltarea activităților științifice din zonă.

În prezent, cercetătorii, studenții, masteranzii de la universități din țară, pot desfășura activități de cercetare științifică cu acordul custodelui.

CAPITOLUL 3 SCOP, TEME ȘI OBIECTIVE

3.1 Scopul managementului sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

Scopul managementului sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare este de protejare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, pentru menținerea diversității floristice cu o mare valoare științifică și dezvoltarea durabilă a comunității locale, prin reglementarea utilizării resurselor naturale.

3.2 Temele managementului sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare

Temele managementului sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare sunt următoarele:

- conservarea biodiversității;
- managementul folosirii terenurilor și al resurselor naturale;
- promovarea educației și conștientizării publicului;
- cercetarea științifică;
- administrarea și managementul efectiv al ariei naturale protejate;
- monitorizare.

3.2.1 Conservarea biodiversității

Biodiversitatea reprezintă principalul patrimoniu natural al sitului Natura 2000, precum și motivul declarării ariei protejate.

Proprietarii și deținătorii de terenuri au obligația de a nu arde miriștile, stuful, tufărișurile sau vegetația ierboasă, fără informarea în prealabil, a serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență conform art. 96 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare.

Restrângerea arealului formațiunilor ponto-sarmatice, tufărișurilor și stepelor, a pajiștilor cu iarbă albastră - *Molinia caerulea*, precum și a celorlalte specii floristice și faunistice, datorate schimbării folosinței terenurilor dar și schimbărilor climatice, a vulnerabilizat aceste habitate, a restrâns compoziția lor floristică și a generat dispariția unor specii, punând în pericol existența altora.

Situl Fânețele seculare Ponoare are un grad ridicat de accesibilitate, chiar în zona în care nu se desfășoară activități agricole, ceea ce în timp poate prezenta un potențial pericol pentru biodiversitate. O atenție sporită trebuie acordată gestionării deșeurilor menajere, cu impact negativ asupra habitatelor și speciilor de interes național și comunitar.

Stepele ponto-sarmatice 62C0* reprezintă un habitat valoros, cu o suprafață în restrângere la nivel european dar bine reprezentat în Fânețele seculare Ponoare, pe mai mult de 90% din suprafață, respectiv peste 30 ha.

Pe baza analizei structurii, funcțiilor și a stării de conservare, se consideră că stepele ponto-sarmatice din Fânețele seculare Ponoare au o calitate bună, fiind într-o stare favorabilă de conservare.

Pe alocuri, se constată o tendință de scădere a suprafețelor, datorată unor cauze naturale. Cea mai serioasă amenințare o constituie alunecările de teren, care generează rupturi de pantă și microdepresiuni cu ochiuri de apă stagnantă, unde se instalează habitate higrofile. Alte amenințări sunt: deștelenirea unor suprafețe de stepă din sit și cultivarea lor, existența în imediata vecinătate a terenurilor cultivate a speciilor ruderales, unele chiar invazive, pășunatul, managementul defectuos al deșeurilor și existența unor drumuri agricole circulate în incinta sitului.

Harta cu distribuția habitatelor de pajiști cu *Molinia caerulea*, tufărișuri ponto-sarmatice și stepe ponto-sarmatice este prezentată în Anexa nr. 2 la Planul de management.

Tufărișurile ponto-sarmatice, 40C0*, ocupă suprafețe restrânse pe teritoriul Fânețelor seculare Ponoare. Structura și funcțiile habitatului sunt alterate întrucât lipsesc specii precum *Caragana frutex*.

Tufărișurile actuale aparțin unui tip de habitat, edificat de porumbar - *Prunus spinosa* și păducel - *Crataegus monogyna*, considerat prioritar la nivel european.

Vulnerabilitatea acestor habitate este mare, în special datorită defrișărilor, pentru cultivarea lor și pătrunderii unor specii alogene cu potențial invaziv.

Starea globală de conservare este nefavorabilă, lipsind specii caracteristice tipului de habitat și pentru că suprafețele ocupate sunt restrânse.

Pajiștile cu iarbă albastră - *Molinia caerulea* – 6410, ocupă aproximativ 0,2-1% din suprafața sitului. Ele se găsesc în porțiunile cu mici stagnări de apă din microdepresiunile generate de alunecările de teren.

Starea lor de conservare este nefavorabilă, datorită oscilațiilor nivelului apei, dar și interferenței cu vegetația higrofilă, dominată de stuf și pipirig, care tinde să le substituie.

Specia dedițel - *Pulsatilla patens*, menționată în Formularul Standard Natura 2000 al sitului, are o populație consistentă în Fânețele seculare Ponoare.

Evaluările cantitative, pe parcursul unui singur an, au evidențiat un număr semnificativ de indivizi.

Habitatul ocupat are caracteristici favorabile, populația fiind într-o stare de conservare favorabilă, cu șanse crescute de menținere în sit.

Amenințările constau în restrângerea parțială a habitatului, prin activități agricole, insuficienta conștientizare a comunității locale privind valoarea de patrimoniu a speciei, care necesită monitorizări multianuale.

Harta cu distribuția speciei dedîțel - *Pulsatilla patens* este prezentată în Anexa nr. 3 la Planul de management.

Specia dedîțel mare - *Pulsatilla grandis*, menționată în Formularul Standard Natura 2000 al sitului, a fost identificată în sit, fiind rară în România. Principala vulnerabilitate o constituie absența datelor referitoare la populație. Ea poate fi ușor confundată cu *Pulsatilla patens* și, prin urmare, este necesară evaluarea și monitorizarea stării de conservare a populației.

Amenințările potențiale sunt date de restrângerea habitatelor stepice și de insuficienta educare și conștientizare a populației locale privind valoarea de patrimoniu a speciei.

Harta cu distribuția speciei dedîțel - *Pulsatilla grandis* este în Anexa nr. 4 la Planul de management.

Speciile capul șarpelui - *Echium russicum*, târtan - *Crambe tataria* este menționată în Formularul Standard Natura 2000 al sitului dar evaluările recente nu au confirmat prezența ei. Habitatul stepic este potrivit cerințelor speciei dar sunt necesare monitorizări pentru a se constata dacă absența ei este una temporară sau definitivă.

Harta cu distribuția speciei capul șarpelui - *Echium russicum*, este prezentată în Anexa nr. 5 la Planul de management, iar cea cu distribuția speciei târtan - *Crambe tataria*, se găsește în Anexa nr. 6 la Planul de management.

Specia iris bărbos - *Iris aphylla ssp. hungarica* este o specie prevernală, prezentă în pajiștile de la Ponoare, cu o populație de mărime medie. Evaluările calitative și cantitative au evidențiat prezența speciei în habitatul său caracteristic, într-un număr suficient de indivizi pentru a asigura continuitatea și conservarea populației într-o stare favorabilă.

Amenințările asupra ei sunt generate de potențiala restrângere a habitatului prin activități agricole, de alunecările de teren, de competiția cu specii alogene, cu potențial invaziv și de insuficienta cunoaștere a valorii speciei.

Harta cu distribuția speciei iris bărbos - *Iris aphylla ssp. hungarica* este prezentată în Anexa nr. 7 la Planul de management.

Specia curechi de munte - *Ligularia sibirica*, este menționată în Formularul Standard al sitului, sporadic în studii anterioare, prezența ei nefiind reconfirmată de evaluările recente.

Habitatele caracteristice sunt cele umede, mlăștinoase, din vecinătatea sitului, precum și în microzonele depresionare cu apă stagnantă.

Amenințările potențiale sunt scăderea suprafețelor cu condiții staționale temporar favorabile speciei și lipsa de informare și conștientizare a publicului privind importanța acesteia. Harta cu distribuția speciei curechi de munte - *Ligularia sibirica* este în Anexa nr. 8 la Planul de management.

Laleaua pestriță - *Fritillaria meleagris* este o specie prevernală, în sit fiind observate 10 exemplare.

Specia bulbuci de munte - *Trollius europaeus* este prezentă în sit, cu o populație medie.

Habitatul speciilor *Fritillaria meleagris* și *Trollius europaeus* este constituit din pajiști joase, microdepresionare, cu fenomene de înmlăștinire cel puțin în perioada de primăvară.

Amenințările pentru laleaua pestriță și bulbucii de munte sunt: potențiala schimbare a climatului, scăderea regimului hidric, înțelenirea pajiștii și restrângerea suprafețelor înmlăștinite, colectarea speciilor, precum și insuficienta cunoaștere a valorii lor conservative de către comunitatea locală.

Specia izvorașul cu burtă galbenă - *Bombina variegata*, este menționată în Formularul Standard al sitului, având o populația viguroasă, cu număr mare de indivizi, viabili și reproductivi.

Amenințarea majoră asupra speciei derivă din faptul că habitatul caracteristic este situat în cea mai mare parte în afara limitelor sitului, fiind defectuos gestionat din perspectiva managementului deșeurilor. O altă amenințare o reprezintă insuficienta cunoaștere a speciei de către comunitatea locală. Harta cu distribuția speciei izvoraș cu burtă galbenă - *Bombina variegata* este prezentată în Anexa nr. 9 la Planul de management.

Izvorașul cu burtă roșie - *Bombina bombina* este o specie absentă în Formularul Standard al sitului dar observată pe teren. Populația este viguroasă, cu un număr mare de indivizi, viabili și reproductivi.

Amenințarea asupra speciei constă în faptul că habitatul caracteristic, situat în cea mai mare parte în vecinătatea sitului, necesită un management adecvat al deșeurilor.

De asemenea, comunitatea locală nu este suficient de bine informată cu privire la importanța conservativă a speciei.

Obiectivele managementului biodiversității în sit sunt următoarele:

- a) menținerea habitatelor stepice printr-un cosit tradițional;
- b) conservarea tufărișurilor ponto-sarmatice;
- c) conservarea și promovarea speciilor floristice și faunistice de interes conservativ.

Activitățile pentru asigurarea managementului biodiversității sunt indicate în tabelul nr. 7.

**Activitățile și indicatorii de realizare pentru asigurarea managementului biodiversității
din situl Fânețele seculare Ponoare**

Tabelul nr. 7

Activități	Indicatori de realizare
Mentținerea suprafeței fânețelor stepice	
A.1. Interzicerea cositului mecanic în fânețele stepice din sit	- 36,3 ha de fâneță conservate cel puțin la parametri actuali
A.2. Încurajarea și asistarea proprietarilor în menținerea terenurilor ca fânețe	- 3,7 ha de culturi agricole
A.3. Promovarea cositului manual, după perioada de anteză a speciilor	- 36,3 ha de pajiști, cu structură îmbunătățită
A.4. Realizarea unor acțiuni de reconstrucție ecologică	- cel puțin 40 ha refăcută ca structură
Conservarea tufărișurilor ponto-sarmatice	
A.5. Interzicerea defrișării tufărișurilor	- 36,3 ha menținute cu tufărișuri
Mentținerea/creșterea efectivelor populațiilor speciilor floristice de interes conservativ	
A.6. Interzicerea recoltării speciilor de plante de interes conservativ	- 200 de indivizi ai speciilor floristice de interes conservativ ajunși la faza de anteză
A.7. Reglementarea cositului și a altor activități în perioada de anteză a speciilor de interes conservativ	- 200 de indivizi aparținând fiecărei specii de interes conservativ ajunși la faza de anteză
A.8. Organizarea unor campanii de conștientizare a populației locale cu privire la importanța conservativă a speciilor din sit	- cel puțin 200 de persoane instruite cu privire la importanța speciilor de interes conservativ
A.9. Organizarea de campanii de înlăturare a speciilor alogene cu potențial invaziv din sit și din vecinătate.	- 5 campanii organizate pentru înlăturarea speciilor invazive din sit
A.10. Monitorizarea speciilor de floră și faună de interes conservativ	- 10 acțiuni de monitorizare a speciilor de floră și faună de interes conservativ
A.11. Reglementarea cositului manual la sfârșitul perioadei de anteză a speciilor din fânețele stepice	- 36,3 ha autoînsămânțate prin scuturarea semințelor

Conservarea și promovarea speciilor floristice de interes conservativ	
A.12. Demararea acțiunii de extindere a suprafeței sitului, prin includerea zonelor mlăștinoase adiacente	- creșterea cu 87 ha a suprafeței sitului
A.13. Promovarea cositului manual în pajiștile higrofile	- 4 ha de pajiști higrofile gestionate durabil
A.14. Interzicerea recoltării speciilor floristice higrofile	- cel puțin 50 de indivizi aparținând fiecărei specii higrofile de interes conservativ să ajungă la fructificație
A.15. Degajarea anuală a izvorului pentru alimentarea cu apă a zonelor mlăștinoase	- 4 ha de fâneață umedă menținută
A.16. Îndepărtarea anuală, selectivă a speciilor fără valoare conservativă din zona mlăștinoasă, pentru facilitarea dezvoltării speciilor: <i>Molinia caerulea</i> și <i>Ligularia sibirica</i>	- 0,5 ha pe care se organizează anual campanii de îndepărtare a speciilor fără valoare conservativă, din zona pajiștilor cu <i>Molinia caerulea</i> și <i>Ligularia sibirica</i>
Asigurarea protecției speciilor și habitatelor amfibienilor	
A.17. Interzicerea uciderii exemplarelor de amfibieni sau a pontelor	- creșterea populațiilor de amfibieni cu 200 de indivizi
A.18. Interzicerea depozitării deșeurilor în iazul și în șanțurile din vecinătatea sitului	- 4,5 ha de habitat propice amfibienilor
A.19. Degajarea, curățarea și întreținerea habitatelor în care amfibienii depun pontele	- existența a două habitate de reproducere pentru amfibieni
A.20. Educarea și conștientizarea populației cu privire la importanța conservativă a amfibienilor și a modalităților de conservare a acestora	- 250 de persoane informate cu privire la importanța conservativă a amfibienilor

3.2.2 Managementul folosirii terenurilor și a resurselor naturale

În prezent, 20 % din suprafața sitului ocupată aproape în întregime de pajiști și tufărișuri de bună calitate, este gestionată protectiv, fiind interzise activitățile agricole, pastorale, de recoltare a plantelor medicinale, a fructelor de pădure și activitățile turistice.

Practic, în acest perimetru este interzisă orice activitate.

Amenințările asupra acestei zonei sunt buruienile cu potențial invaziv din vecinătățile ocupate de terenuri agricole.

Pericolul este amplificat de existența drumurilor agricole de jur împrejurul zonei, reprezentând o sursă de ruderalizare și o cale de migrație a speciilor invazive.

Astfel, s-a observat prezența unor specii lemnoase alogene, plantate în anii anteriori, cu potențial invaziv, care deteriorează aspectul habitatelor și peisajului.

O suprafață de aproximativ 35 % din sit, arată și cultivată predominant cu porumb, a diminuat suprafața habitatelor naturale de fânețe, reducând arealul speciilor stepice de interes conservativ.

Restul de 65% din sit, este ocupat de pajiști stepice, utilizate ca fânețe sau ca pășuni pentru bovine și ovine.

Starea de conservare a habitatelor utilizate ca fânețe este favorabilă la bună, pe când habitatele stepice și tufărișurile ponto-sarmatice exploatate ca pășune, tind să aibă o stare de conservare nefavorabilă, prin simplificarea compoziției lor floristice.

Principala amenințare este pășunatul, prin reducerea speciilor bune furajere, tasarea terenului, schimbarea reacției chimice a solului, datorită dejecțiilor de animale și prin pătrunderea speciilor de buruieni invazive.

Prin Planul de management al sitului se urmărește creșterea suprafețelor gestionate durabil, prin implicarea factorilor interesați, reglementarea, monitorizarea și controlul activităților ce folosesc resursele naturale, astfel încât să se continue cele tradiționale, fără impact asupra biodiversității și peisajului.

Activitățile aferente managementului suprafețelor din situl Fânețele seculare Ponoare sunt prezentate în tabelul nr. 8.

Activități aferente managementului suprafețelor din situl Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 8

Activități	Indicatori de realizare
Creșterea suprafeței pe care se reinstalează habitate naturale	
A.21. Conștientizarea proprietarilor privind plățile compensatorii pe care le obțin prin utilizarea tradițională a terenurilor	- 20 de proprietari care să utilizeze tradițional terenurile
A.22. Restricționarea utilizării drumurilor agricole	- 4 ha din sit destinată vizitării

Scăderea suprafețelor pășunate	
A.23. Interzicerea pășunatului	- zero ha pășunate în perimetrul sitului
A.24. Asistarea proprietarilor de animale în identificarea altor resurse de hrănire a animalelor	- 36, 3 ha din suprafața sitului utilizate durabil prin cosit și nu prin pășunat
Încurajarea utilizării durabile a resurselor naturale	
A.25. Organizarea evenimentelor de conștientizare a proprietarilor privind activitățile de dezvoltare durabilă alternative	- 5 evenimente organizate pentru conștientizarea proprietarilor de terenuri
A.26. Publicarea și diseminarea de materiale informative cuprinzând practici și activități tradiționale, precum și exemple de bune practici pentru dezvoltarea durabilă	- 3 publicații pentru diseminarea informațiilor cu privire la sit
A.27. Identificarea formelor de turism și vizitare prietenoase pentru natură, incluzând turismul fotografic și științific	- anual o activitate de promovare a ecoturismului
A.28. Amenajarea infrastructurilor de vizitare	- 5 panouri informative amplasate în sit
A.29. Monitorizarea activității turistice, prin implicarea comunității locale	- 20 de localnici antrenați în activități turistice
Implicarea factorilor interesați în stoparea activităților cu impact negativ asupra sitului	
A.30. Organizarea de evenimente de conștientizare a proprietarilor privind activitățile de dezvoltare durabilă alternative, de tipul recoltării plantelor medicinale și activități de ecoturism	- 3 evenimente de conștientizare a proprietarilor
A.31. Colaborarea cu factorii interesați	- 10 parteneriate încheiate între custode și factorii interesați

3.2.3 Promovarea educației și conștientizării publice

Situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare cu o suprafață restrânsă, înconjurată de terenuri antropizate, are în vecinătate o singură comunitate locală, cea a satului Cumpărătura, din comuna Bosanci.

Situl nu beneficiază de o publicitate largă, speciile și habitatele de interes conservativ nefiind suficient cunoscute din prisma valorii lor patrimoniale.

Datele culese pe teren evidențiază faptul că lipsa de informare a comunității locale are impact negativ asupra sitului, prin gestionarea necorespunzătoare a terenurilor.

Informarea și conștientizarea publică cu privire la necesitatea protecției acestui sit Natura 2000, va contribui la utilizarea durabilă a resurselor naturale, păstrarea tradițiilor locale, obținerea de produse ecologice și îmbunătățirea nivelului de trai al populației locale.

Prin educație și conștientizare publică se urmărește:

- a) creșterea numărului persoanelor interesate de dezvoltarea unor activități economice în mod tradițional, în vederea îmbunătățirii gestionării patrimoniului natural al sitului;
- b) creșterea numărului proprietarilor de terenuri din sit și din împrejurimi care participă la acțiunile de management al sitului;
- c) informarea și conștientizarea comunității locale cu privire la patrimoniul natural al sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare.

Acțiunile de educație și conștientizare a publicului sunt prezentate în tabelul nr. 9.

Acțiunile de educație și conștientizare a publicului

Tabelul nr. 9

Acțiuni	Indicatori de realizare
Răspândirea practicilor tradiționale de utilizare a terenurilor, în rândul comunității locale	
A.32. Organizarea de evenimente pentru conștientizarea comunității locale în vederea promovării practicilor tradiționale	- 5 evenimente de conștientizare publică organizate
A.33. Întâlniri cu comunitatea locală pe teme privind valorile și modul de gospodărire a resurselor naturale	- 5 întâlniri cu membrii comunității locale
Inițierea unor activități economice și servicii prin care să se utilizeze durabil resursele naturale ale sitului	
A.34. Oferirea de modele de bune practici de utilizare durabilă a resurselor naturale	- 40 de ha de teren utilizate durabil prin bune practici
A.35. Asistență în înființarea unor firme cu profil de valorificare a produselor tradiționale	- 3 firme înființate pentru valorificarea produselor tradiționale

Creșterea numărului membrilor comunității locale care se implică în conservarea patrimoniului natural	
A.36. Organizarea de controale pentru stoparea activităților cu impact negativ asupra sitului	- lunar un control organizat în sit
Implicarea cadrelor didactice în acțiunile de educare și conștientizare a elevilor din comunitate, privind protecția mediului	
A.37. Organizarea unor activități de conștientizare a elevilor, crearea unor atitudini pozitive față de mediu și promovarea sitului Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare	- 2 acțiuni anuale, organizate în colaborare cu elevii din școlile din comună
A.38. Elaborarea și administrarea paginii web a sitului, în colaborare cu elevii și cadrele didactice	- 5 acțiuni anuale vor fi incluse în pagina web a sitului

3.2.4 Cercetarea științifică

Prin patrimoniul său natural, situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare poate face obiectul unor studii științifice taxonomice, genetice, de ecologie aplicată sau ecofiziologie, care să contribuie la dezvoltarea cercetării științifice.

Situl poate fi valorificat ca sursă de educație la nivel gimnazial, liceal, universitar și postuniversitar, prin dezvoltarea unor proiecte de cercetare naționale și internaționale în domeniul protecției naturii.

Promovarea valorilor științifice ale sitului, prin stimularea cercetării și a interesului mediului academic, va permite încheierea de parteneriate între custode și universități, facultăți, institute de cercetare, pentru facilitarea accesului cercetătorilor în zonă, realizarea unei baze de date științifice și publicarea rezultatelor cercetării în reviste de specialitate.

În sit sunt necesare acțiuni de renovare a infrastructurii destinată cercetării științifice și cazării cercetătorilor, studenților, masteranzilor care desfășoară activități științifice pe teren.

Activitățile de cercetare științifică în situl Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 10

Activități	Indicatori de realizare
Creșterea interesului cercetătorilor științifici pentru valorile naturale ale sitului	
A.39. Promovarea valorii sitului în mediul academic, prin organizarea unui simpozion	- 10 cercetători implicați
A.40. Refacerea infrastructurii de cercetare din sit	- 10 cercetători implicați în monitorizarea și evaluarea biodiversității din sit
Creșterea numărului publicațiilor științifice despre sit	
A.41. Organizarea de acțiuni cu studenții privind biodiversitatea din sit	- 20 de studenți implicați în acțiuni de studiere a biodiversității din sit
Creșterea numărului parteneriatelor între custode și reprezentanții mediului academic	
A.42. Încheierea de parteneriate între custode și mediul academic în vederea aplicării pentru proiecte de cercetare științifică	- 2 parteneriate încheiate între custode și mediul academic
Creșterea gradului de conservare a speciilor și habitatelor naturale din sit	
A.43. Îmbunătățirea bazei de date științifice referitoare la speciile și habitatele naturale din sit	- 5 cercetători care contribuie la actualizarea bazei de date științifice
A.44. Utilizarea studiilor și cercetărilor științifice efectuate în sit	- 7 specii monitorizate în sit

3.2.5 Managementul efectiv al ariei naturale protejate

Situl Natura 2000 Fânețele seculare Ponoare se află în custodia Agenției pentru Protecția Mediului Suceava, care poate accesa surse de finanțare a ariei protejate și dezvolta relații de colaborare cu toți factorii interesați.

Custodele poate încheia parteneriate cu autorități locale, universități, institute de cercetare, ONG-uri și poate iniția acțiuni în scopul îmbunătățirii stării de conservare a ariei naturale protejate. Alunecările de teren care tind să modifice microrelieful, pătrunderea speciilor invazive, periclitarea unor specii comunitare, precum și unele activități antropice nesustenabile pot constitui amenințări la adresa florei și faunei sălbatice din sit.

Se are în vedere creșterea capacității manageriale a custodelui, prin aplicarea unor măsuri adecvate care să contribuie la îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din Fânețele seculare Ponoare, precum și extinderea suprafeței sitului prin includerea zonelor mlăștinoase.

Autoritățile administrației publice locale competente au obligația actualizării documentațiilor de amenajarea teritoriului și a documentațiilor de urbanism, prin integrarea în cuprinsul acestor planuri, a prevederilor referitoare la situl de importanță comunitară Fânețele seculare Ponoare.

Avizul custodelui sitului este necesar la elaborarea sau actualizarea documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism ce cuprind și suprafețe ale ariei naturale protejate sau sunt în imediata vecinătate a acestora.

Acțiunile pentru asigurarea managementului sitului Fânețele seculare Ponoare sunt prezentate în tabelul nr. 11.

Acțiuni pentru asigurarea managementului sitului Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 11

Acțiuni	Indicatori de realizare
Creșterea numărului activităților de management și a eficienței lor	
A.45. Achiziția de informație prin activități de cercetare și colectare a datelor.	- creșterea populării bazei de date cu 30% pe an
A.46. Instruirea personalului implicat în administrarea sitului.	- 2 acțiuni anuale de instruire a personalului
Accesarea de noi fonduri destinate gestionării durabile a sitului Natura 2000	
A.47. Achiziționarea resurselor materiale necesare administrării sitului.	- accesarea unei resurse financiare
A.48. Recrutarea de personal pentru gestionarea sitului.	- 5 persoane angajate pentru gestionarea sitului
Reabilitarea infrastructurii informative și de cercetare științifică	
A.49. Îmbunătățirea infrastructurii informative și de cercetare științifică, în parteneriat cu membrii comunității locale.	- un parteneriat încheiat între custode și comunitatea locală

A.50. Accesarea de resurse de finanțare pentru îmbogățirea patrimoniului material al sitului.	- 10 resurse financiare accesate
Creșterea suprafeței sitului	
A.51. Fundamentarea solicitării de extindere a sitului prin includerea zonelor mlăștinoase.	- o bază de date științifică ce argumentează acțiunile de modificare a limitelor sitului

3.2.6 Managementul în vederea întocmirii Planului de monitorizare a activităților

Managementul în vederea întocmirii Planului de monitorizare a activităților este prezentat în Tabelul nr. 13.

Monitorizarea activităților desfășurate în sit este în responsabilitatea custodelui și presupune efectuarea unei planificări eficiente a activităților, implicarea resurselor umane și financiare în atingerea obiectivelor incluse în Planul de management al sitului.

Monitorizarea activităților din situl Fânețele seculare Ponoare

Tabelul nr. 12

Acțiunile de monitorizare	Acțiunile de management
M1. Realizarea controalelor/monitorizării sistematice sezoniere a locațiilor.	A.1., A.3., A.4., A.5., A.6., A.7., A.9., A.10., A.11., A.13., A.14., A.18., A.22., A.23
M2. Realizarea de consultări și revizuri speciale a rapoartelor și a studiilor principale.	A.12., A.26., A.38., A.33., A.43., A.45
M3. Asigurarea că personalul participă și organizează evenimente, trimite rapoarte și rezultate.	A.8., A.9., A.12., A.15., A.16., A.17., A.19., A.20., A.21., A.22., A.24., A.25., A.26., A.28., A.29., A.30., A.31., A.33., A.36., A.37., A.39., A.40, A.42., A.50
M4. Discutarea periodică cu localnicii a subiectelor legate de igienizarea terenurilor.	A.1., A.3., A.4., A.5., A.8., A.9., A.15., A.18., A.19

M5. Evaluarea gradului de înțelegere ale grupurilor țintă, înainte și după programele și acțiunile de educație și conștientizare publică	A.8., A.9., A.20., A.21., A.25., A.30., A.32., A.36., A.37., A.41
M6. Redactarea proceselor-verbale și a rapoartelor la întâlniri și seminarii.	A.2., A.8., A.9., A.12., A.20., A.21., A.24., A.25., A.30., A.32., A.33., A.35., A.36., A.41., AA.42., A.46., A.48., A.49.
M7. Menținerea bazei de date și a unei arhive GIS cu hărțile, planurile și alte date esențiale privind situl.	A.4., A.10., A.26., A.38., A.41., A.43., A.45.
M8. Revizuirea periodică a realizărilor din Planul de management.	A.36, A.37, A.38, A.40, A.44, A.45
M9. Pregătirea unui plan operațional anual, care detaliază implementarea activităților planificate.	A.36., A.37., A.38., A.40., A.41, A.44, A.45
M10. Pregătirea unei evaluări generale a Planului de management pe parcursul celor 5 ani și elaborarea unui nou Plan.	A.36., A.37., A.38., A.40., A.41, A.44., A.45

CAPITOLUL 4 IMPLEMENTAREA PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1 Priorități și planificare în timp

Planificarea fiecărei acțiuni pentru implementarea Planului de management, pe o perioadă de 5 ani este detaliată în tabelul nr. 13.

Planificarea acțiunilor în perioada de implementare a Planului de management

Tabelul nr. 13

Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri												
Obiectiv	Menținerea habitatelor stepice în condițiile actuale, printr-un cosit tradițional											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colabora- tori pentru implemen- tare	Comen- tarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		

Interzicerea cositului mecanic în fânețele stepice din sit.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	În zona de rezervație
Asistarea proprietarilor în menținerea terenurilor ca fânețe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, APIA, factori de decizie locală	
Promovarea cositului manual după perioada de anteză a speciilor		X		X		X		X		X	Custodele, APIA, factori de decizie locală	
Identificarea zonelor care necesită reconstrucție ecologică	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, mediul academic	
Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri												
Obiectiv	Extinderea și îmbunătățirea structurii tufărișurilor ponto-sarmatice din sit și conservarea lor, interzicându-se defrișarea acestora											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Interzicerea defrișării tufărișurilor din sit	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	Pe întreg situl
Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri												
Obiectiv	Conservarea și promovarea speciilor floristice de interes conservativ din sit în arealul actual, prin gestionarea eficientă a habitatelor											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		

[illegible]

Obiectiv	Facilitarea dezvoltării populaționale a speciilor floristice higrofile de interes conservativ, prin includerea în sit a zonelor mlăștinoase și gestionarea lor adecvată											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Demararea acțiunii de extindere a suprafeței sitului prin includerea zonelor mlăștinoase adiacente.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	
Promovarea cositului manual în pajiștile higrofile.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	
Interzicerea culesului speciilor floristice higrofile.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, comunitatea locală	
Degajarea periodică a izvorului pentru alimentarea cu apă a zonelor mlăștinoase.		X		X		X		X		X	Custodele, voluntari	
Îndepărtarea speciilor fără valoare conservativă din zona mlăștinoasă, pentru facilitarea dezvoltării speciilor: <i>Molinia caerulea</i> și <i>Ligularia sibirica</i>	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, voluntari	Se va realiza sub supravegherea specialiștilor în domeniu.
Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri												
Obiectiv	Asigurarea protecției speciilor de faună, în special al amfibienilor, prin includerea în sit a habitatelor lor caracteristice											

Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Interzicerea uciderii exemplarelor de amfibieni sau distrugerii pontelor	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	
Interzicerea aruncării gunoaielor în iazul și în șanțurile din jurul sitului.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	Suprafața nu este în sit, ci în vecinătatea acestuia
Curățarea și întreținerea gropilor cu apă, a șanțurilor, microdepresiunilor în care amfibienii depun pontele.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, voluntari	
Educarea și conștientizarea populației cu privire la importanța conservativă a amfibienilor și a modalităților lor de conservare.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, ONG-uri	
Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri												
Obiectiv	Creșterea suprafețelor gestionate durabil prin reducerea suprafețelor ocupate de culturi agricole și a celor pășunate											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru	Comentarii

Obiectiv	Reglementarea și controlul activităților cu resurse naturale din sit, astfel încât să se permită continuarea celor tradiționale fără efecte dăunătoare asupra biodiversității și peisajului											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Organizarea de evenimente de conștientizare a proprietarilor privind activități de dezvoltare durabilă alternative, de tipul recoltării plantelor medicinale sau de ecoturism.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, ONG-uri, APIA, autorități locale, proprietarii de terenuri și de animale	
Publicarea și diseminarea de materiale informative cuprinzând activități tradiționale, precum și exemple de bune practici pentru dezvoltarea durabilă a zonei.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, ONG-uri	
Identificarea formelor de turism și vizitare prietenoase pentru natură, incluzând turismul fotografic sau științific.	X		X		X		X		X		Custodele, ONG-ui	

[illegible]

Obiectiv		Promovarea valorilor științifice a sitului Natura 2000 Fânțele seculare											
		Ponoare prin stimularea cercetării și a interesului mediului academic											
Acțiuni de management		A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
		S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Promovarea valorii sitului în mediul academic, prin organizarea unui simpozion.		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, mediul academic	
Restaurarea infrastructurii de cercetare științifică din sit.		X	X	X								Custodele, comunitatea locală, voluntari	
Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri													
Obiectiv		Fundamentarea științifică a acțiunilor de management desfășurate în sit											
Acțiuni de management		A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
		S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Organizarea de concursuri cu studenții și masteranzii privind cea mai bună teză de dizertație/proiect de cercetare științifică.		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, mediul academic	
Încheierea de parteneriate între custode și mediul academic, în vederea aplicării pentru proiecte științifice.			X		X		X		X		X	Custodele, mediul academic	

Realizarea de parteneriate între custode și comunitatea locală pentru desfășurarea de acțiuni de îmbunătățire a infrastructurii informative și de cercetare.	X		X		X		X		X		Custodele, ONG-uri, Comunitatea locală	
Accesarea de resurse de finanțare pentru îmbogățirea patrimoniului material al sitului.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele, ONG-uri, Comunitatea locală	
Planificarea acțiunilor: priorități, planificare în timp și parteneri												
Obiectiv	Extinderea suprafeței sitului prin includerea zonelor mlăștinoase											
Acțiuni de management	A1		A2		A3		A4		A5		Colaboratori pentru implementare	Comentarii
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Culegerea datelor pentru fundamentarea solicitării de extindere a sitului prin includerea zonelor mlăștinoase	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Custodele	

A1-A5 - Ani

S1-S2 - Semestru

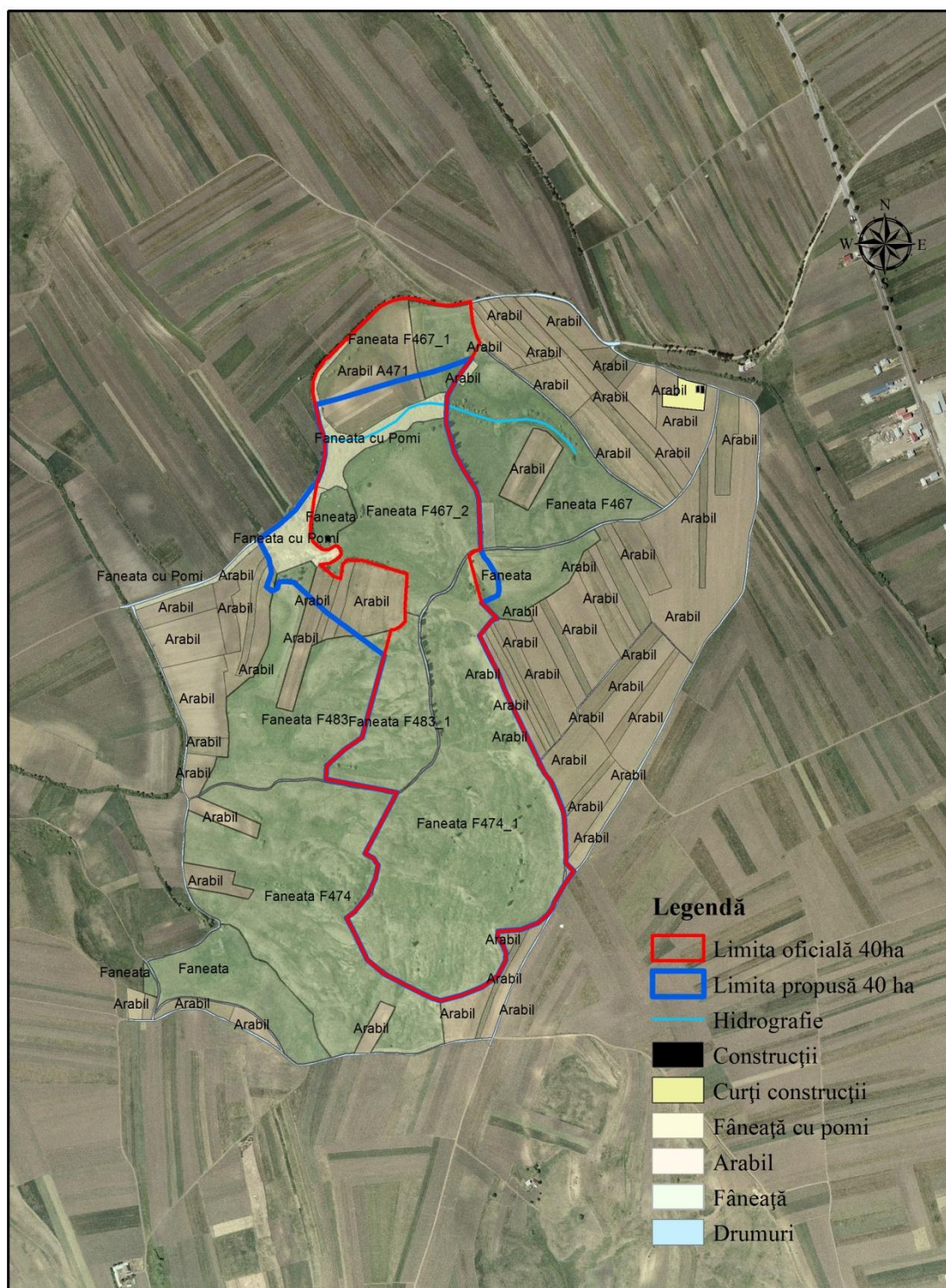
BIBLIOGRAFIE

- Donița N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș Iovu A., 2005, Habitatele din România, Editura Tehnică Silvică, București;
- Boșcaiu N., Lungu L., Seghedin T., 1978, Cercetări sintaxonomice în rezervația botanică Ponoare-Bosanci, jud. Suceava. Variațiile ariei minime și indicatori informaționali într-o serie de asociații imbricate. Studii și Comunicări de ocrotirea naturii Suceava, 4:375-393;
- Burduja C., Dobrescu C., Grâneau A., Răvăruț M., Căzăceanu I., Bârcă C., Raclaru P., Turenschi E., 1956, Contribuții la cunoașterea pajiștilor naturale din Moldova, sub raport geobotanic și agroproductiv. Studii și Cercetări de Biologii și Științe Agricole, Iași, 7 - 1:83-119;
- Coldea Gh., 1995-1996, Contribuții la studiului vegetației României, I, Contribuții Botanice, Cluj-Napoca, 1-8;
- Dobrescu C., Vițalariu G., 1987, Contribuții fitocenologice din Moldova, Analele Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, Serie nouă, Secția II, Biologie, Iași, 33:25-28;
- Oprea I. V., Oprea V., 2000, Grupări fitosociologice ierboase din câmpii și dealuri, Editura Mirton, Timișoara;
- Popescu A., Sanda V., 1992, Structura *pajiștilor xeroterme* ale clasei *Festuco-Brometea*, din România, Contributii Botanice, Cluj-Napoca, 1991-1992:37-47;
- Popovici D., Chifu T., Ciubotariu C., Mititelul D., Lupașcu G., Davidescu G., Pascal P., 1996, Pajiștile din Bucovina, Editura Helios, 340p;
- Sanda V., Popescu A., Stancu Daniela I., 2001, Structura cenotică și caracterizarea ecologică a fitocenozelor din România, Editura Conphis, 359p;
- Sârbu A., 2003, Ghid pentru identificarea importantelor arii de protecție și conservare a plantelor din România, Editura Alo, București, 113 p;
- Sârbu A., Coldea Gh., Negrean G., Cristea V., Hanganu J., Veen P., 2004, Grasslands of Romania, Pajisti in România, Editura Alo, București, 67p;
- Sanda V., Popescu A., Doltu M.I., 1980, Cenotaxonomia grupărilor vegetale din România, Studii și Comunicări, Științele Naturale Muzeul Brukenthal, Sibiu, Supliment 24: 1-171;

- ***1979, Bern Convention of the conservation of European Wildlife and Natural Habitats; and all further recommendation and resolutions ;
- ***Habitats Directive 92/43/EEC-Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (OJ L 206, 22.7.92);
- ***Documentele Bisericii "Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" a parohiei Bosanci; http://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Bosanci,_Suceava#cite_note-2;
- ***Ghid de aplicare a procedurilor EIA/SEA/EA, 2010, <http://www.natura2000.ro/>;
- *** Documente în manuscris furnizate de către APM Suceava;

Anexa nr. 1 la Planul de management

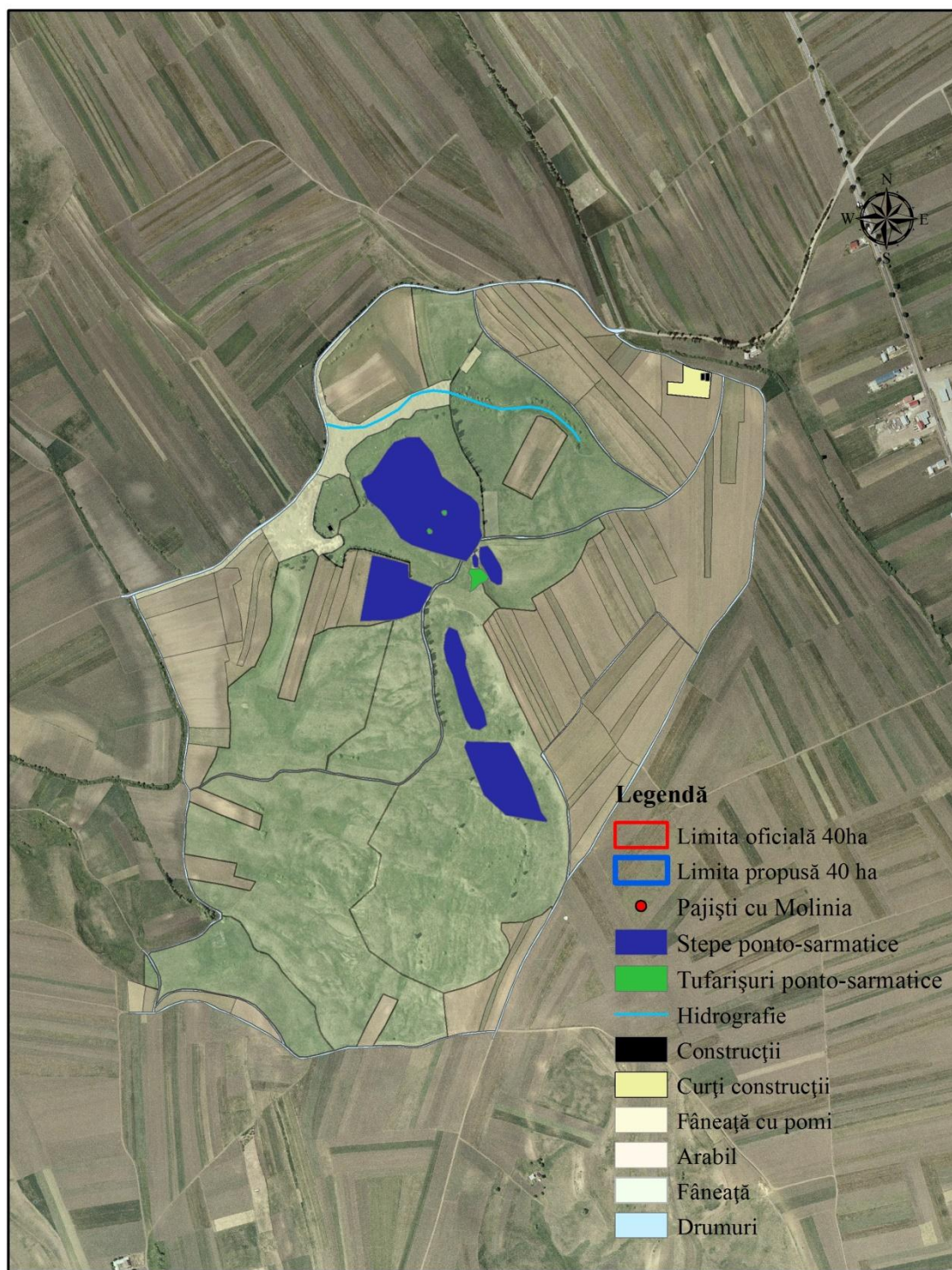
Harta generală a sitului Fânețele seculare Ponoare



1:10000

60

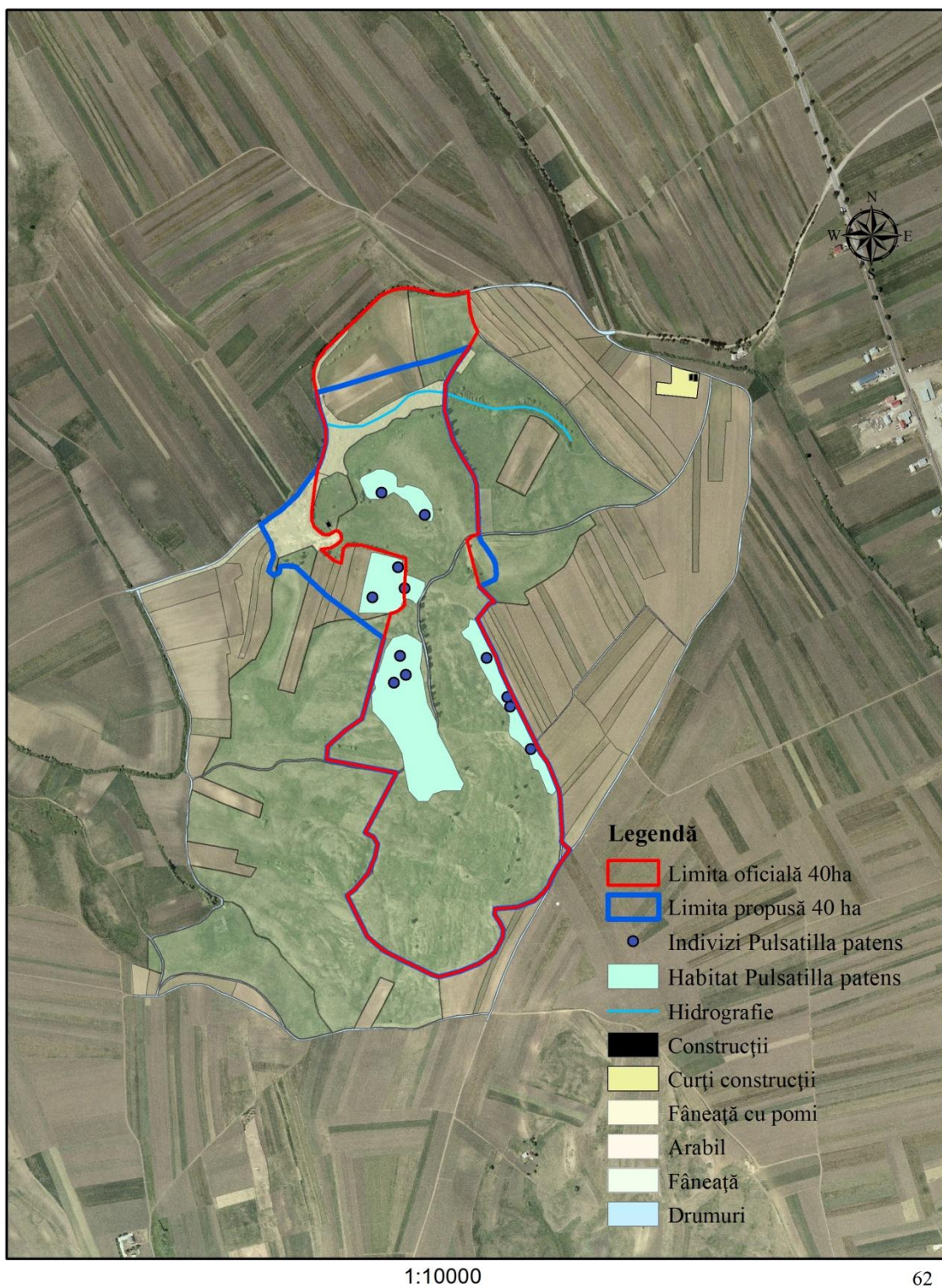
**Harta cu distribuția habitatelor de pajiști cu Molinia,
tufărișuri ponto-sarmatice și stepe ponto-sarmatice din situl Fânețele seculare Ponoare**

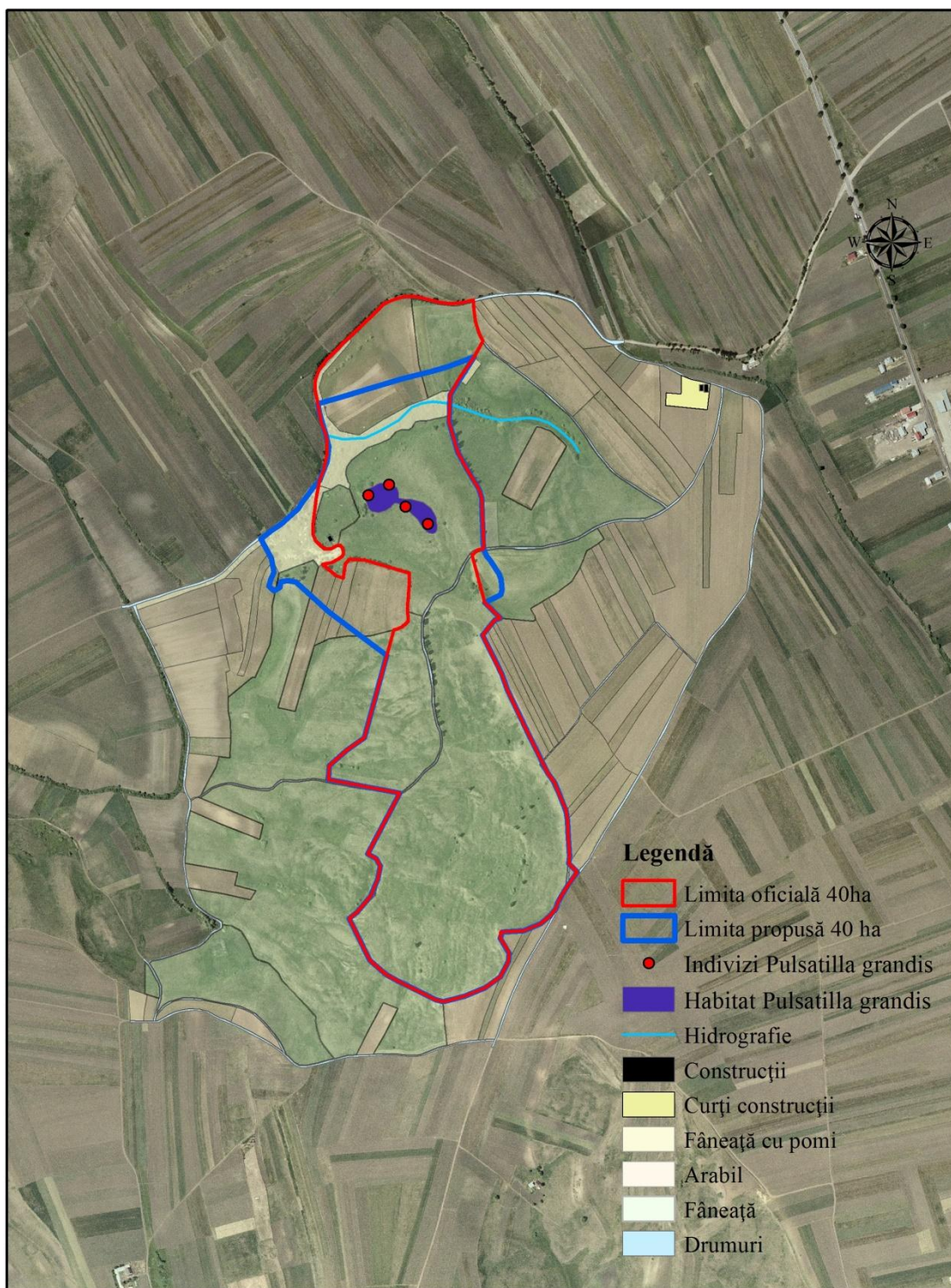


1:10000

61

Anexa nr. 3 la Planul de management

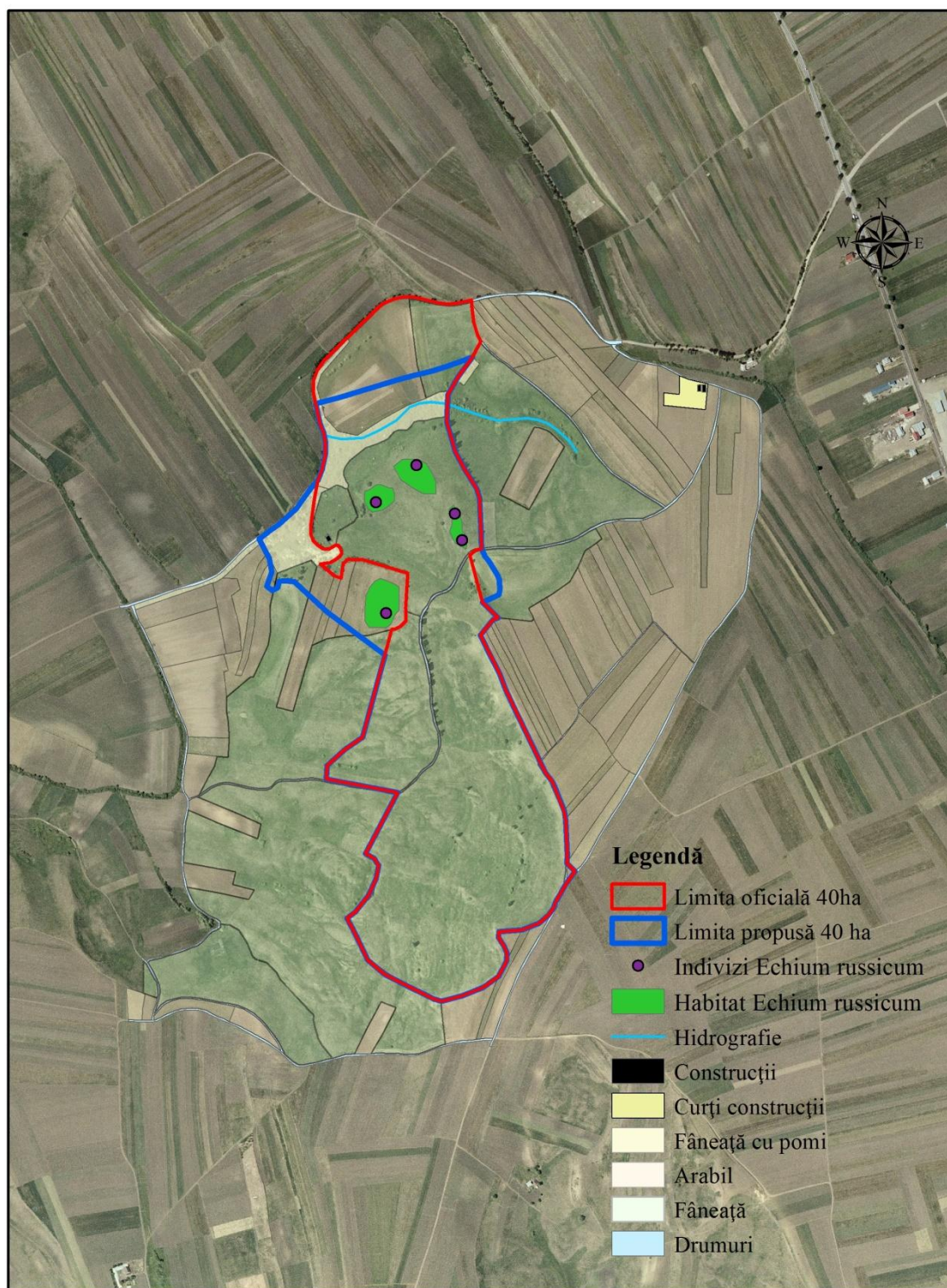
Harta cu distribuția speciei dedițel - *Pulsatilla patens* din situl Fânețele seculare Ponoare

Harta cu distribuția speciei dedițel - *Pulsatilla grandis* din situl Fânețele seculare Ponoare

1:10000

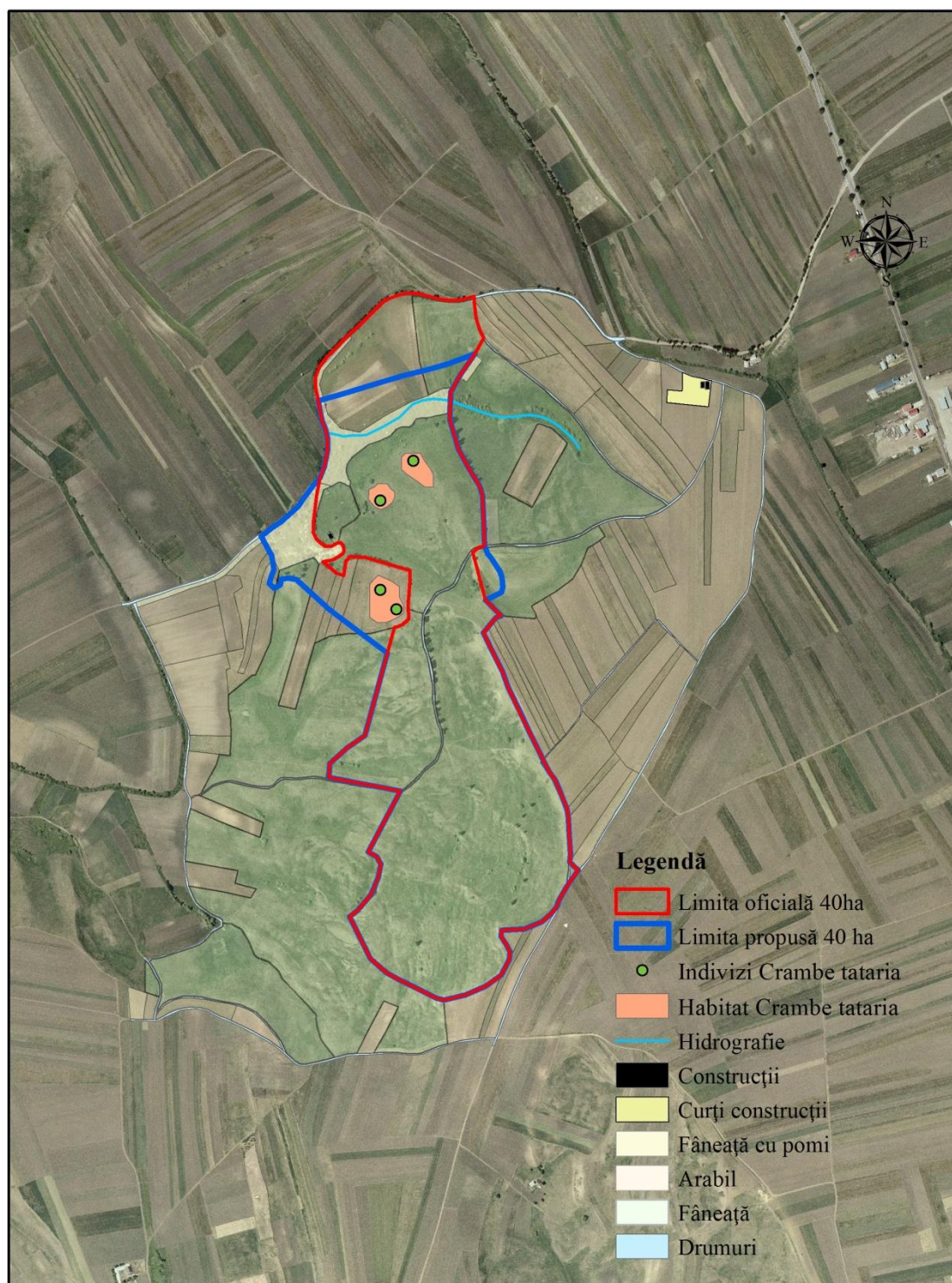
63

Anexa nr. 5 la Planul de management

Harta cu distribuția speciei capul șarpelui - *Echium russicum* din situl Fânețele seculare Ponoare

1:10000

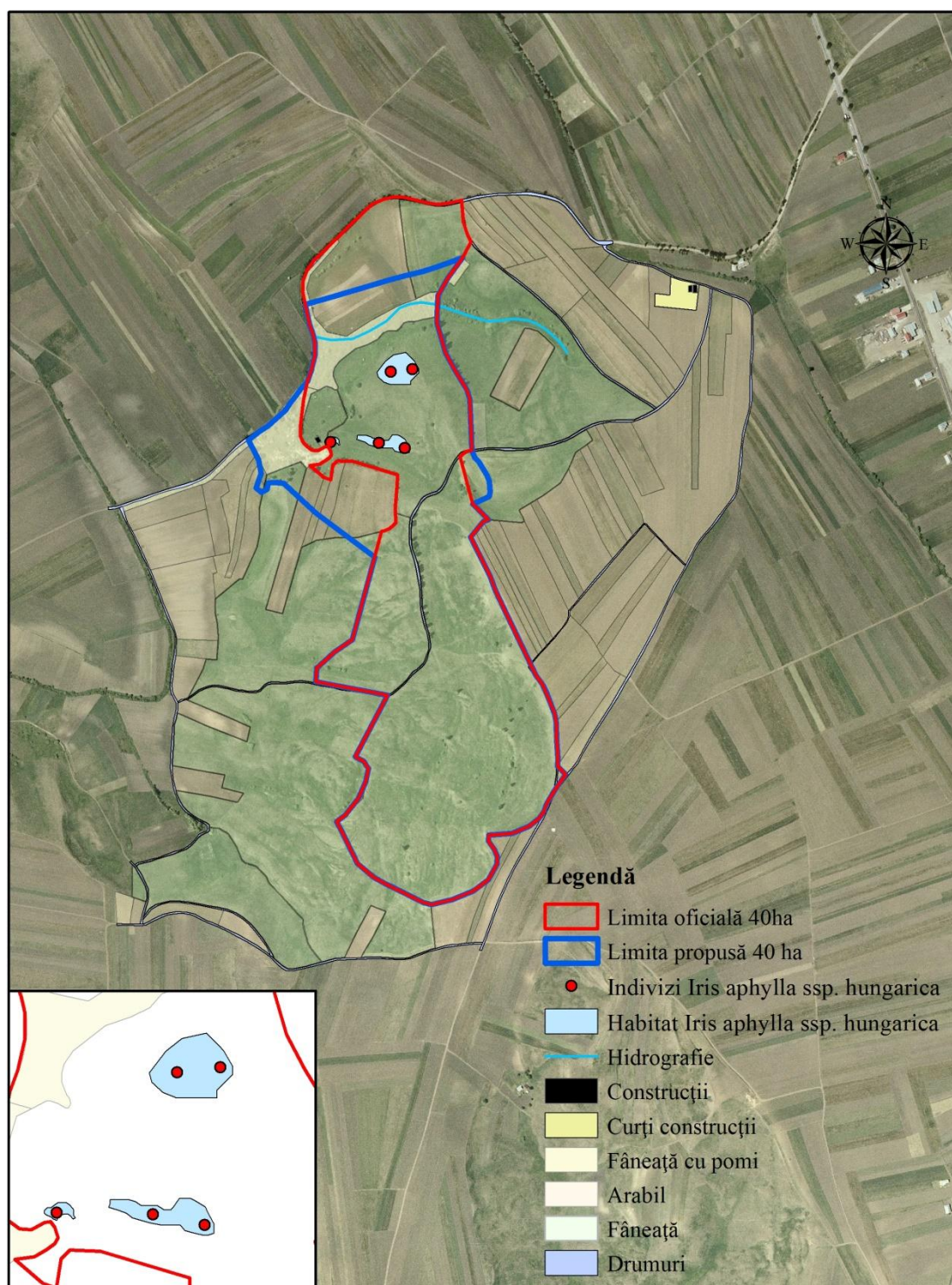
64

Harta cu distribuția speciei târtan - *Crambe tataria* din situl Fânețele seculare Ponoare

1:10000

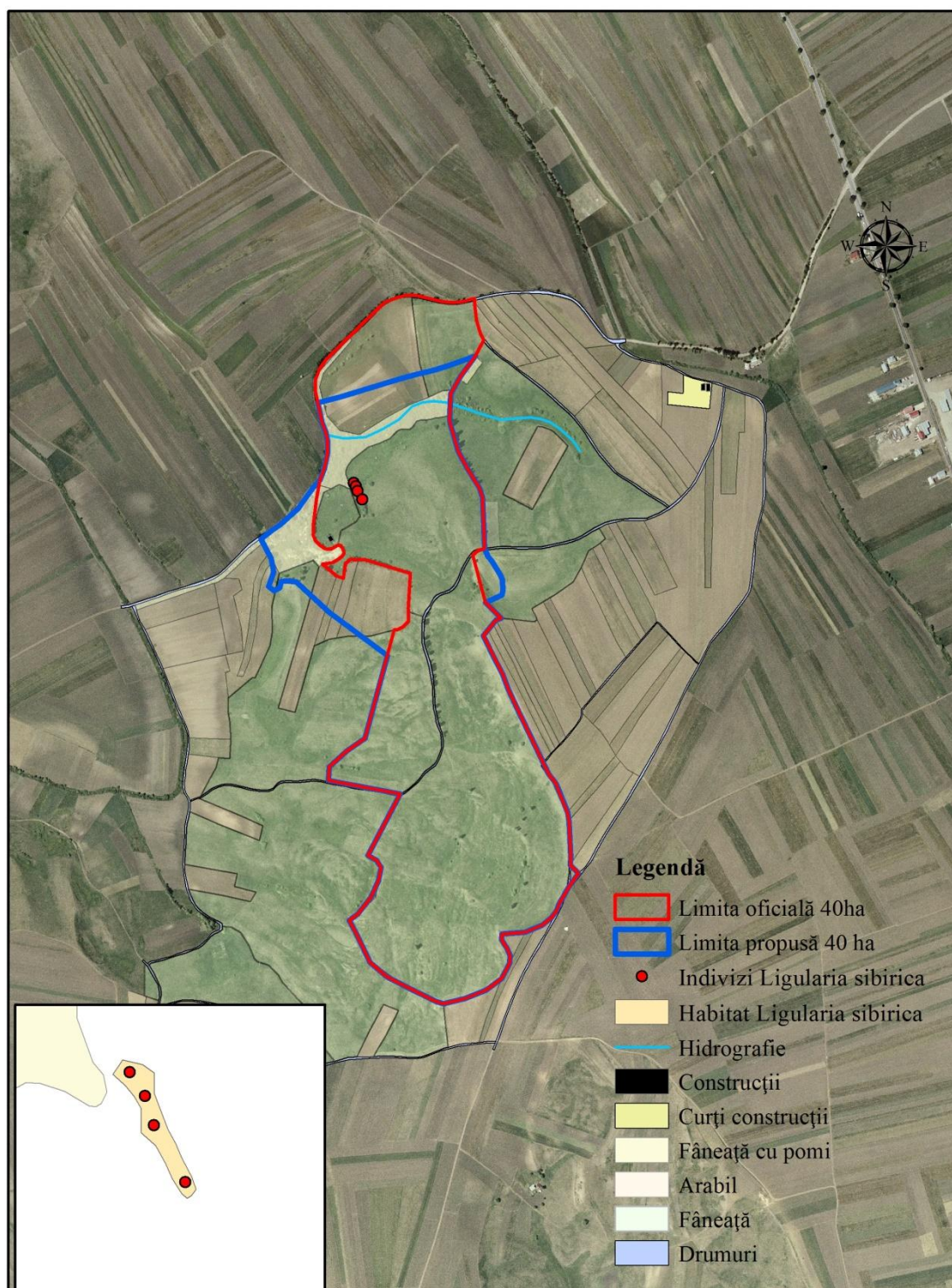
65

Anexa nr. 7 la Planul de management

Harta cu distribuția speciei iris bărbos - *Iris aphylla* ssp. *hungarica* din situl Fânețele seculare Ponoare

1:10000

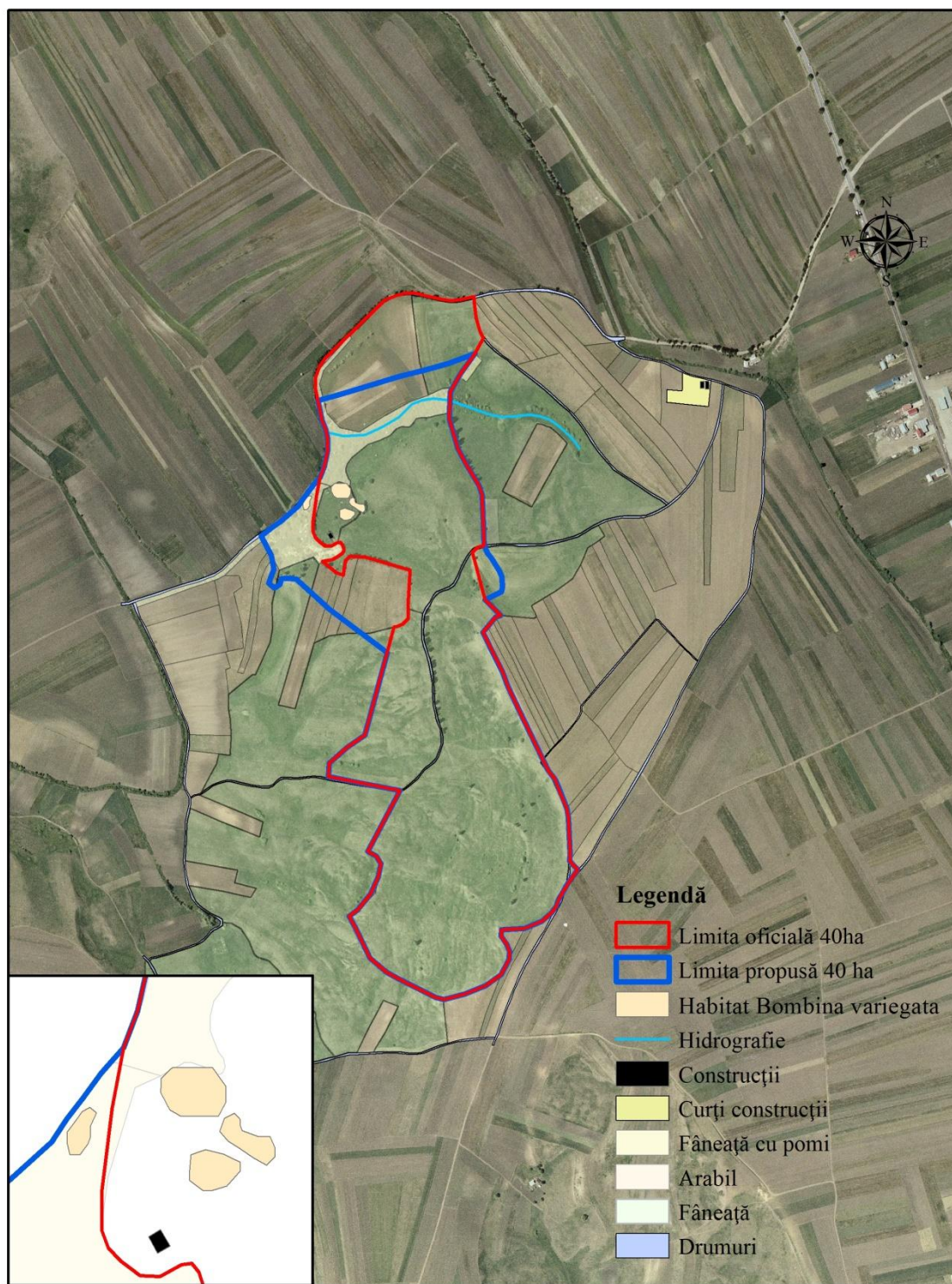
66

Harta cu distribuția speciei curechi de munte - *Ligularia sibirica* din situl Fânețele seculare Ponoare

1:10000

67

Anexa nr. 9 la Planul de management

Harta cu distribuția speciei izvoarăș - *Bombina variegata* din situl Fânețele seculare Ponoare

1:10000

68